

## **HAY HOLAT NI PABLO HA TAWTAGA ROMA**

<sup>1</sup> Hiko hi Pablo ya magsisirbi ni Pangino-on Hisokristo ay ampanolat komoyo. Diyos ya nangingat kongko emen ako mag-in hogò na boy pinili na ko nin mangi-aral nin Mahampat ya Balità.

<sup>2</sup> Habayti ya Mahampat ya Balità ya impangakò nin Diyos hin hatò et ay makit ha masagradoy Kaholatan ya impaholat na ha pawpropita na. <sup>3</sup> Habayti ay tongkol ha Anak na ya hi Pangino-on tamon Hisokristo. Nag-in yan tawo boy hiya ay alalak ni Dabid ya arì hin hatò. <sup>4</sup> Piro natanda-an ya pagkaDiyos na ta ha kapangyariyan nin Diyos ay nabiyay yan oman. Pinangyari bayto nin ayin kapintasan ya Ispirito nin Diyos emen matanda-an ya hi Pangino-on tamon Hisokristo ay Anak nin Diyos. <sup>5</sup> Banà koni Pangino-on Hisokristo, hay Diyos ay nangingangalo nin nambin kahampatan kongko boy nambi kongko nin pribilihyo nin mag-in hogò na nin mangaral ha maski ayirin dogal. Ha ombayro, hay ngalan ni Pangino-on Hisokristo ay mapori ha panhohomonol kona nin tawtawoy ampipantompel kona. <sup>6</sup> Hikawo ay kabilang ana ha tawtawoy ampipantompel ha Diyos ta iningat na kawo nin pag-ikon ni Pangino-on Hisokristo.

<sup>7</sup> Habayti ya holat ko ay para komoyon an-labiyan nin Diyos bahen ha siyodad nin Roma. Iningat na kawo emen kawo mag-in tawtawo na.

Hay Diyos ya Tatay tamo boy hi Pangino-on Hisokristo ay mangingangalo dayi komoyo nin mambin kahampatan boy katinekan.

*Hay kalabayan ni Pablo nin mako ha siyodad nin Roma*

<sup>8</sup> Onan-ona, banà koni Pangino-on Hisokristo, hikawoy kaganawan ay an-ipagpasalamat ko ha Diyos ta hay pantotompel moyo ay nabantog ana ha maski ayirin dogal. <sup>9</sup> Tandà nin Diyos ya ha pananalangin ko ay pirmi katawon an-ilamo. Matibolos ya nakem ko nin ampagsirbi ha Diyos ha pangangaral ko nin Mahampat ya Balità ya tongkol ha Anak na. <sup>10</sup> Hin hato et ay labay koynan mako bahen; kayà an-awoken ko ha Diyos ya no kalabayan na ay makalako ko bahen hapa-eg. <sup>11</sup> Banà ha lengew ko komoyo ay labay kon mako bahen emen katawo matambayan para ha ikatibay nin katetpel moyo ha panggogomawà nin Ispirito nin Diyos. <sup>12</sup> Hay labay kon totole, hitamoy kaganawan ay mitatambay para ha ikatibay tamo. Hay makapakhaw komoyo ay pantotompel ko; pantotompel moyo itaman ya makapakhaw kongko.

<sup>13</sup> Pawpatel, labay kon matanda-an moyo ya mabetbet akon ampag-ablikà nin mako bahen piro ahè ampitoloy ta ma-in ampakahadlang. Labay kon mako bahen emen kawo magkama-in pantotompel nin banà ha pamapteg ko ya bilang ombayro ha nangyari ha kanayon ya kapariho

moyon alwan Hawhodiyo. <sup>14</sup> Hay obligasyon ko ay mangaral ha kaganawan tawo, nipag-aral man o ahè. <sup>15</sup> Kayà hay Mahampat ya Balità ay hay apéh kon i-aral itaman komoyo bahen ha siyodad nin Roma.

*Hay Mahampat ya Balità ya tongkolkoni Pangino-on Hisokristo*

<sup>16</sup> Hay Mahampat ya Balità ay agko an-ikareng-ey nin i-aral, ta ha kapangyariyan nin Diyos, habayti ya Mahampat ya Balità ay makapilibri ha kasalanan nin hinoman ya tompel koni Pangino-on Hisokristo. Hay inona nin Diyos nin binyan kalibriyan ay Hawhodiyo, piro hapa-eg ay ampangilibri yayna nin alwan Hawhodiyo. <sup>17</sup> Habayti ya Mahampat ya Balità ya makapipatandà nin ha pantotompel nin tawo ay an-ibilang nin Diyos ya hiya ay mahampat. Talagan peteg ta ombayri ya nakaholat ha Halità nin Diyos: “Hay tawoy nag-in mahampat nin banà ha pantotompel na ha Diyos ay ma-in anan biyay ya ayin anggawan.”

*Hay tongkol ha tawtawoy ahè ambomalay ha Diyos*

<sup>18</sup> Hay Diyos ya anti ha katatag-ayan ha kamaninan na ay an-ipakit nay pahang na ha pamarosa nin tawtawoy ampipanggawà nin kaganawan klasin kala-etan, ta habaytoy kala-etan ya ampakahadlang nin pangipatandà nin kaptegan ya tongkol ha Diyos. <sup>19</sup> Ha angkakit lay kaganawan pinalsa nin Diyos ta impakit na konla ay ma-ari lan matanda-an ya tongkol ha Diyos. <sup>20</sup> No pangnoy Diyos, hiya kateng kapangyariyan nay ayin

anggawan boy pagkaDiyos na ay ahè angkakit. Piro hay babon lotà kateng kaganawan pinalsa nin Diyos ay habaytoy malinaw nin pakatandan nin tongkol kona. Kayà hay tawtawo ay ayin ma-ipagbara-nan nin agla mabalayan ya Diyos, boy ayin hila simprin ma-ipagbara-nan para agla ya honolen.

<sup>21</sup> Tandà la ya ma-in Diyos piro agla amparangalan ha pagkaDiyos na boy agla ya ampasalamatan, no alwan ampangihip hila nin bawbagay ya ayin kowinta. Kayà hay nakem lay ayin pangintangintindi ay andomeglem. <sup>22</sup> Anhalita-en la ya maronong hila piro alwa. Ha ombayro ay an-ipakit lan bongat ya katangahan la; <sup>23</sup> ta hay anhambawan la ay alwan Diyos ya ayin kamatyan, no alwan rawriboltoy kortin tawo ya ma-in kamatyan, o kortin mawmanokmanok, o kortin aw-ayop ya apat ya bitih, o kortin aw-ayop ya ampipandakap.

<sup>24</sup> Ombayroy labaylabay lan gaw-en; kayà pina-olayan hila nin Diyos nin gomawà karemekan ya labaylabay lan gaw-en. Hay malalay ya gawgawà nin nawini ay pina-olayan nin Diyos nin gaw-en la ha miha ta miha. <sup>25</sup> Tandà lay kaptegan ya tongkol ha Diyos piro hay anhonolen la ay kabongkokan. Hay anhambawan la boy ampagsirbiyan la ay hatoy pinalsa; agla anhambawan ya Diyos ya namalsa ya nararapat poriyen anggan makakanoman. Amin.

<sup>26</sup> Kayà ha ombayroy anggaw-en la ay pina-olayan hila nin Diyos nin gaw-en lay ka-alayan ha sarili lan nawini. Maski bawbabayi, hay

anggaw-en la ay an-alihen lay natoral nin pagk-ababayi la ya mag-ahawa nin lalaki, ta hay ampakilamowan la nin bilang ahawa ay kapara lan babayi. <sup>27</sup> Ombayro simpri ya lawlalaki. An-alihen lay natoral nin pagkalalaki la ya mag-ahawa nin babayi, ta ha masyadoy karemekan nin kalabayan la ay ayin hilan kareng-eyan, ta kapara lan lalaki ya ampakilamowan lan bilang ahawa. Maski hapa-eg, hay nawini la ay ampananggap ana nin kaparosawan ya bonga nin gawgawà lay alwan nararapat nin gaw-en.

<sup>28</sup> Banà ta agla labay bomalay ha Diyos ay pina-olayan hila nin Diyos nin mangihip kala-etan boy gomawà nin ka-alayan ya alwan nararapat gaw-en. <sup>29</sup> Kaganawan klasin kasalanan ay anti konla banà ha kala-etan la. Masyadoy kasakiman la, panggawà nin kala-etan ha kanayon, pami-i-inggit, pamipapati, pami-a-away, pamihaha-ol, pami-i-inakit, boy pamidadaldal. <sup>30</sup> Masyado hila et nin maghalità ikahirà nin miha ta miha, inakit ha Diyos, panoya-toyà, pagmalhay, pagmapori, pangihip no nin anya et ya kala-etan ya magawà la, boy panhohomombalang ha mawmato-antawo. <sup>31</sup> Hila ay emen ha tangah ya ayin kareng-eyan; hila ay alwan tapat, ayin panlalabi, boy ayin ingangalo. <sup>32</sup> Tandà lay an-ipanogò nin Diyos ya hay ampipanggawà nin ombayro ay dapat ha kamatyan, hatoy kaparosawan ya ayin anggawan. Piro maski tandà la bayti ay ansomigi hilan manggawà nin ombayro, boy an-awoyonan la et ya kanayon ya angkakit lay ampipanggomawà nin ombayro.

## 2

### *Matoyng ya panonosga nin Diyos*

<sup>1</sup> Mag-in hino ka man ay agka manosga ha kapara mo ta agmo ma-ipagkatoyngan ya ayin kan kasalanan. No hosgawan mo ya ha nagawà nay kala-etan ay kowinta sarili mo ya anhosgawan mo, ta hika ay ampanggawà simpri nin kala-etan nin bilang ombayro ha anggaw-en na.

<sup>2</sup> Tandà tamo ya hay pamarosa nin Diyos ay kompormi ha kaptegan. Kayà parosawan na baytoy tawtawoy ampipanggawà nin kala-etan ya ombayro ha binanggit ko. <sup>3</sup> Hika ya tawoy ampanosga ha ampanggawà nin ombayroy kala-etan ya anggaw-en mo simpri, ha asa mo nayi ay mapa-alilihan moy panonosga nin Diyos? <sup>4</sup> O Maka an-hipen mo nin ha masyadoy kahampatan boy kapasinsyawan nin Diyos ay agna ka parosawan. Warì agmo tandà ya hay baranan nin kahampatan nin Diyos komo ay emen ka maghehe?

<sup>5</sup> Piro matyà ya nakem mo ta agka ampaghehe. Kayà lalò mon ampabyaten ya iparosa komo nin Diyos lano ha allo nin parosawan nay tawtawo. Ha allon habayto, hay matoyng ya panonosga na ay mipatnag; <sup>6</sup> ta no anyay ginawà nin tawo ay ombayro ya itaman gantiyen nin Diyos. <sup>7</sup> Hay tawtawoy ampipagpasinsya nin manggawà kahampatan nin banà ha kalabayan lan makapakilamo nin ma-in kagandawan lano koni Apo Hisos, boy makapakonsowilo ha Diyos, boy magkama-in nin biyay ya ayin kamatyan ay biyan hila nin

Diyos nin biyay ya ayin anggawan ya ombayro ha biyay na. <sup>8</sup> Hato balè ya ampipangkomontra ha Diyos, ha masyadoy pahang konla nin Diyos ay parosawan na, ta aghila anhomonol ha kaptegan no alwan ansomigi hilan gomawà nin kala-etan. <sup>9</sup> Kaganawan ampipanggawà nin kala-etan, onan-onayna ya Hawhodiyo, ombayro simpri ya alwan Hawhodiyo ay ka-irapan boy kadyadya-an ya ipatanam konla nin Diyos. <sup>10</sup> Piro kaganawan tawoy ampipanggawà nin kahampatan ay magkama-in kaporiyan, karangalan, boy katinekan. Hay an-onawen ay Hawhodiyo biha hatoy alwan Hawhodiyo, <sup>11</sup> ta hay tegteg nin Diyos ha kaganawan ay pariho.

<sup>12</sup> Hay alwan Hawhodiyo ay ahè nakalengè nin kawkapanogo-an ni Moysis. Kayà hay panosgawan konla nin Diyos ay alwan kompormi ha kawkapanogo-an. Piro banà ta makasalanan hila, hay iparosa konla ay kaparosawan ya ayin anggawan. Hay Hawhodiyo ay nakalengè nin kawkapanogo-an ni Moysis. Kayà hay panosgawan konla nin Diyos ay kompormi ha kawkapanogo-an ta kateng hila ay makasalanan. <sup>13</sup> Hay tawtawoy an-ibilang nin Diyos nin mahampat ay alwan tawtawoy ampianlengè bongat nin kawkapanogo-an, no alwan hatoy ampipanhomonol ha kawkapanogo-an. <sup>14</sup> Hay kawkapanogo-an ay ahè inggawà ha alwan Hawhodiyo. Piro no minghan ay anhonolen lay kanayon ya bagay ya an-ipanogò ta tandà la ya tamà gaw-en bayto. Ampanggawà hila nin kahampatan, ta anti ha nakem la ya habayto

ay tamà gaw-en nin bilang ha an-ipanogò konla. <sup>15</sup> Hay panggawà la nin kahampatan ay emen lan tandà ya kawkapanogo-an maski agla nalengè. Tandà la ha nakem la no anyay mahampat boy mala-et. Kayà no ampanggawà hila nin kahampatan ay tandà la ya mahampat bayto, boy no ampanggawà hila nin kala-etan ay tandà la ya habayto ay mala-et. <sup>16</sup> Ha lomateng ya allon panonosga nin Diyos ay hosgawan ni Panginoon Hisokristo ya tawtawo. Ipatnag nay anti ha nakem la ya ahè pon impatnag peleg lan anti bayri ha babon lotà. Habayti ay matanda-an ha Mahampat ya Balità ya an-i-aral ko.

*Tongkol ha Hawhodiyo ya ampipanhomonolha kawkapanogo-an*

<sup>17</sup> Hikawo, anhalita-en moyo nin Hawhodiyo kawo boy ampahimalà kawo ha kawkapanogoo-an, boy an-ipagmalhay moyo no pangno kawo ha Diyos. <sup>18</sup> Natanda-an moyo no anyay labay nin Diyos nin gaw-en moyo, ta hay kawkapanogoo-an ya nakapitoto komoyo no pangno kawo makapili nin kahampatan ya gaw-en moyo. <sup>19</sup> Ha asa moyo ay ma-in kawon kakayawan nin mangaral ha tawtawo ya kowinta bowag ta ayin hilan tandà ya tongkol ha Diyos. Ha asa moyo et, hikawo ay emen hilag ya ampakahawang konlan kowinta anti ha karegleman. <sup>20</sup> Hay anhalita-en moyo et ay ma-itoto moyo ya tawtawoy porol ya pag-i-hip boy tawtawoy kowinta awanak, ta hila ay babayo makatandà nin tongkol ha Halità nin Diyos. Anhalita-en moyo et ya hay kawkapanogoo-an ya anhonolen moyo ay

ampakab-i komoyo nin karonongan boy kaptegan. <sup>21</sup> Hikawo ya ampanorò ha kanayon, warì agmoyo matoro-an ya sarili moyo? Hikawo ya ampanorò nin ahè manakaw, warì agkawo ampanakaw? <sup>22</sup> Hikawo ya ampaghalià nin ahè mamabayi o ahè makilalaki, warì agkawo ampanggawà nin ombayro? Hikawo ya ampaghalià nin ma-inakit kawo ha alwan peteg diyos, piro warì agkawo ampakon manakaw do ha bali ya ampaghambawan ha alwan peteg diyos? <sup>23</sup> An-ipagmalhay moyoy kawkapanogo-an, piro warì alwan emen moyon an-insoltowen ya Diyos ha agmoyo panhomonol ha kawkapanogo-an? <sup>24</sup> Hay impaholat nin Diyos ay ombayri: “Hay alwan Hawhodiyo ay ampaghalià nin kala-etan ya tongkol ha ngalan nin Diyos banà komoyon Hawhodiyo ya ahè ampipanggawà nin kahampatan.”

<sup>25</sup> Immanda nin Diyos ya hay Hawhodiyo ay toli-en ta habaytoy pananda-an nin hay Hawhodiyo ay pinilì nin Diyos. Piro no hikawo ya Hawhodiyo ay ahè anhomonol ha kawkapanogo-an ay ayin kowinta baytoy pagto-tolì moyo ya pakatanda-an nin hikawo ay pinilì nin Diyos. <sup>26</sup> Hay alwan Hawhodiyo ay alwan toli, piro no anhomonol hila ha kawkapanogo-an, ahè warì gaw-en nin Diyos nin hila ay kowinta toli ta pagtawo na hila? <sup>27</sup> Alwa hilan toli, piro hay makapipakit komoyon Hawhodiyo nin kala-etan moyo ay hay panhohomonol nin alwan Hawhodiyo ha kawkapanogo-an ya anlabagen moyo ya mismo komoyon tawtolì inggawà nin

Diyos.

<sup>28-29</sup> Malakè ya anggaw-en moyo emen moyo ma-ipatandà ya hikawo ay Hawhodiyo. Piro hay peteg Hodiyo ay alwan ombayro, ta hay peteg Hodiyo ay tawoy anhomonol ha hawhalità nin Diyos. Hay peteg ya pagtotoli ay alwan hatoy anggaw-en ha nawini nin banà ha panhohomonol ha kawkapanogo-an, no alwan panggogomawà nin Ispirito nin Diyos ha nakem nin tawo. Hay tawoy ginaw-an nin ombayro nin Ispirito nin Diyos ay ampориен nin Diyos maski agya ampориен nin kapara nan tawo.

### 3

#### *Hay katapatan nin Diyos*

<sup>1</sup> Hapa-eg awod, anyay angka-ibintahi nin Hawhodiyo ha alwan Hawhodiyo, o anyay ka-alaga-an nin pamagtoli nin Hawhodiyo?

<sup>2</sup> Hay Hawhodiyo ay malakè ya bagay ya angka-ibintahi. Ona, hay Hawhodiyo ya pinangipahimala-an nin Diyos nin hawhalità na.

<sup>3</sup> Peteg nin hay ongno ha Hawhodiyo ay alwan tapat ha panhohomonol ha Diyos. Ombayro man, mag-in warì nin ayin alagà ya pangakò nin Diyos konla? <sup>4</sup> Ahè! maski magbongkok ya kaganawan tawo, hay Diyos ay ahè magbongkok. No hinalità na ay petegen na; ta hay nakaholat ha Halità nin Diyos ya hinalità ni Arì Dabid ha Diyos ay ombayri:

“Hay hawhalità mo ay kaptegan; kayà mapatnag ya kahampatan mo. Maski hinoy tawo ay ahè makakit nin paminggawan komo.”

<sup>5</sup> Ha ka-hipan nin tawtawo ay ombayri ya katoyngan la: “Alwan tamà ya hitamoy Hawhodiyo ay parosawan nin Diyos, ta hay kala-etan tamo ya makapipakit nin kahampatan nin Diyos.” <sup>6</sup> Alwan ombayro! No alwan mahampat ya Diyos, pangno ya man awod makahosga lano nin tawtawo? <sup>7</sup> Maka hay an-ipagkatoyngan nin kanayon ay ombayri: “No ha kabongkokan ko ay lalò ampipatnag ya katapatan nin Diyos boy angkapori ya ay alwan tamà nin parosawan na ko ha kasalanan ko.” <sup>8</sup> No ombayro awod ay isigi tamoy pagkasalanan no habaytoy makapipakit nin kahampatan nin Diyos. Habayti ay an-itorò ko kano wanlan hatoy tawtawoy ampipanirà kongko. Hay bagay konla ay parosawan nin Diyos.

### *Ayin tawoy mahampat*

<sup>9</sup> Hikayi ya Hawhodiyo ay mas mahampat warì ha tegteg nin Diyos kisa ha alwan Hawhodiyo? Alwa! Pinaptegan koyna komoyo ya hay kasalanan ay makapangyayari ha kaganawan tawo mag-in Hodiyo o alwa. <sup>10</sup> Hay nakaholat ha Halità nin Diyos ay ombayri:

“Ayin tawoy mahampat; ayin ni miha. <sup>11</sup> Ayin ampaka-intindi no anyay kaptegan; ayin simprin ampag-apeh nin makatandà tongkol ha Diyos. <sup>12</sup> Kaganawan ay ahè labay pakarani ha Diyos ta ampagpakala-et hila. Ayin ampanggawà nin kahampatan; ayin ni miha. <sup>13</sup> Hay bebey la ay emen abirtoy tinabon ya anhomngaw, ta hay aw-ilgo la ay

panay nin karemekan. Hay bebey la ay anggamiten la nin manloko nin kapara la. Hay aw-ilgo la ay emen dità nin otan ta ampakahirà nin kapara la. <sup>14</sup> Kaganawan anhalita-en la ay pawpanenebey boy aw-inakit ha kapara la. <sup>15</sup> Amò bongat ya dipirinsya ay pamatyan layna nin kapara la. <sup>16</sup> Maski ayri hila mako ay ampanirà hila nin kapara la, boy ampambi hila nin ikagolon nakem nin kapara la. <sup>17</sup> Agla tandà no pangno hila magkama-in nin katinekan. <sup>18</sup> Hay Diyos ay agla an-igalang.”

<sup>19</sup> Tongkol bayri ha binanggit ko ya nakaholat ha Halità nin Diyos ay tandà tamo hapa-eg ya hay kawkapanogo-an ay ka-ilangan honolen nin tawtawoy anti ha hilong nin kawkapanogo-an ya ayin kanayon no alwan Hawhodiyo. Kayà ayin makapaghalità nin ayin yan kasalanan. Kaganawan ay mangamin nin hay kaganawan tawo ay makasalanan ya nararapat nin manggap parosa nin Diyos. <sup>20</sup> Ahè an-ibilang nin Diyos nin ayin kasalanan ya tawoy anhomonol ha kawkapanogo-an. Hay kawkapanogo-an ay makapipatandà bongat ha tawo nin hiya ay makasalanan.

*Hay tawoy an-ibilang nin Diyos nin mahampat*

<sup>21</sup> Hin hatò, ha kawkapanogo-an kateng ha hinolat nin pawpropita nin Diyos ay impatandà no pangno magkama-in nin kahampatan ya tawo.

Hapa-eg ay impatnag nin Diyos ya hay pangibilang na nin mahampat ya tawo ay alwan ha panhohomonol ha kawkapanogo-an. <sup>22</sup> Kaganawan ampipantompel koni Pangino-on Hisokristo magin Hodiyo o alwa ay an-ibilang nin Diyos nin ayin kasalanan nin banà ha pantotompel la. Ha Diyos, kaganawan tawo ay paripariho, <sup>23</sup> ta kaganawan ay nagkasalanan boy alwan sapat ya kahampatan la para makapakonsowilo ha Diyos. <sup>24</sup> Ombayro man, hay pangingangalo nin Diyos nin mambin kahampatan ay alwan banà ha gawgawà nin tawtawo, no alwan hay tawtawo ay an-ibilang na nin ayin kasalanan nin banà koni Pangino-on Hisokristo ya nambeh konla para ha ikalibri la. <sup>25</sup> Hi Pangino-on Hisos ay inggawà nin Diyos nin mati emen hay kawkasalanan nin kaganawan tawo ay mapatawad. Hay dayà na ay nantolò ta pangalih nin kasalanan nin tawtawoy mipantompel kona. Kamatyan ni Pangino-on Hisos ya makapipatandà nin matoyng ya gawà nin Diyos. Hin hatò ay emen alwan tamà ya gawà nin Diyos ha pama-olay na nin magkasalanan ya tawtawo, ta pinagpasinsyawan na hila nin ahè pinarosawan. <sup>26</sup> Piro hapa-eg, hay kamatyan ni Pangino-on Hisos ya makapapteg nin hay Diyos ay mahampat. Hay tawoy antompel koni Pangino-on Hisos ay an-ibilang nin Diyos nin ayin kasalanan.

<sup>27</sup> Anyaman awod ya ma-ipagmalhay tamo? Ayin! Ma-ipagmalhay tamo warì ya gawgawà tamo? Ahè! Imbilang nin Diyos nin hitamo ay ayin kasalanan banà ha pantotompel tamo.

<sup>28</sup> Pagkalilinaw nin an-ibilang nin Diyos nin ayin kasalanan ya tawo banà ha pantotompel na koni Pangino-on Hisos; alwan ha panhohomonol na ha kawkapanogo-an.

<sup>29</sup> Maka an-hipen moyo nin hay Diyos ay Diyos bongat nin Hawhodiyo, ta alwan Diyos nin alwan Hawhodiyo. Alwan ombayro ta hay Diyos ay Diyos simpri nin alwan Hawhodiyo.

<sup>30</sup> Mimiha ya Diyos nin kaganawan tawo, mag-in Hodiyo o alwa. Maski hino ya ma-in katetpel koni Pangino-on Hisokristo ay an-ibilang na nin ayin kasalanan. <sup>31</sup> Ombayro man, an-alihan nawen warì kowinta ya kawkapanogo-an? Ahè! Ha pantotompel nawen koni Pangino-on Hisos ay lalò nawen angkahonol ya kahampatan ya angka-itorò nin kawkapanogo-an.

## 4

*Hi Abraham ay nag-in mahampat ninbanà ha pantotompel na*

<sup>1</sup> Ihipen tamo no pangnoy nag-in karanasan ni Abraham ya ka-apo-apowan nawen Hawhodiyo.

<sup>2</sup> No banà ha panggawà nan kahampatan ay imbilang nin Diyos nin hiya ay mahampat ay ma-in yan katoynongan para magmalhay. Piro alwan ombayro ta ayin yan ma-ipagmalhay ha arapan nin Diyos, <sup>3</sup> ta ha Kaholatan nin Diyos ay ombayri ya nakaholat: “Hi Abraham ay ninto-o ha impangakò kona nin Diyos; kayà imbilang nin Diyos nin hi Abraham ay mahampat.”

<sup>4</sup> Tandà tamo ya hay tawoy ampaki-opà nin magtrabaho ay an-opa-an. Hatoy opà kona ay

alwan rigalo kona ta pinagtrabahowan na. <sup>5</sup> Ma-in tawtawoy ampipanggawà nin kahampatan ta andap la no ha ombayro ay tanggapen hila nin Diyos; piro alwan ombayro, ta hay tawtawoy makasalanan ya nipantompel ha Diyos ay an-ibilang nin Diyos nin hila ay ayin kasalanan. Banà ha pantotompel la ay an-ibilang nin Diyos nin hila ay mahampat. <sup>6</sup> Hin hatò, hinalità ni Arì Dabid ya makalmà ya tawoy an-ibilang nin Diyos nin ma-in kahampatan. Alwan banà ha gawgawà na no alwan banà ha katetpel na. <sup>7</sup> Nakaholat bayti ya hinalità ni Arì Dabid:

“Tongkol ha tawoy mala-et ya gawgawà ay makalmà ya no habaytoy gawgawà na ay pinatawad nin Diyos ta inalih nin Diyos ya kawkasalanan na. <sup>8</sup> Makalmà ya tawo ya ahè an-ibilang nin Pangino-on nin hiya ay ma-in nin kasalanan.”

<sup>9</sup> Hato nayì ya pangyayari ya binanggit no pangno magkama-in nin kaligawan ay paran bongat ha tawtolì o kateng ha alwan tawtolì? Habayto ay para ha kaganawan ta ihipen tamo et ya tongkol koni Abraham. Banà ha pantotompel na ay imbilang nin Diyos nin hi Abraham ay ma-in kahampatan. <sup>10</sup> Nakano nangyari bayti koni Abraham? Hin agya et nayì tinolì o hin tolì yayna? Nangyari bayto kona hin alwa ya et tolì. <sup>11</sup> Hin agya et tinolì ay imbilang ana nin Diyos nin hi Abraham ay mahampat nin banà ha pantotompel na. Hay panolì kona ay pananda-an nin pinaptegan nin Diyos ya hiya ay imbilang ana nin mahampat. Ombayroy ginawà nin Diyos koni Abraham emen hay kaganawan

nin ma-in katetpel ha Diyos ay hi Abraham ya pinagkatatay la. Hila ay an-ibilang nin Diyos nin ma-in kahampatan, maski alwa hilan tawtolì. <sup>12</sup> Hi Abraham et ya tatay nin tawtolì ya ayin kanayon no alwan Hawhodiyo. Nag-in la yan tatay, alwan banà ta toli hila no alwan banà ta ma-in hilan katetpel nin emen ha katetpelni Abraham biha ya tinoli.

*Hay pangakò nin Diyos banà ha pantotompel ni Abraham*

<sup>13</sup> Hay Diyos ay nangakò koni Abraham boy ha aw-inalalak na nin igwà na konla nin pag-ikon ya intiron babon lotà. Agna ya pinangako-an nin banà ha panhohomonol na ha kawkapanogo-an, ta hay kawkapanogo-an ay ahè et na-igwà hin habayto, no alwan pinangako-an ya nin Diyos banà ha pantotompel ni Abraham, ta ha ombayro ay imbilang nin Diyos nin hi Abraham ay mahampat. <sup>14</sup> Piro no hay nakapag-ikon bongat nin impangakò nin Diyos ay hatoy ampipanhomonol ha kawkapanogo-an ay ayin awod kowinta ya pantotompel boy ayin alagà ya pagpangakò nin Diyos. <sup>15</sup> Banà ha kawkapanogo-an ya ahè mahonol ay nagkama-in nin kaparosawan ya nangibat ha Diyos. No ayin kawkapanogo-an ay ayin panlolomabag boy ayin kaparosawan.

<sup>16</sup> Hapa-eg banà ha pangingangalo nin Diyos nin mambin kahampatan, hay impangakò na ay sigoradon matanggap nin kaganawan ma-in katetpel. Habayto ay inggawà na ha kaganawan

ma-in katetpel, alwan bongat do ha ampipan-homonol ha kawkapanogo-an ya ayin kanayon no alwan Hawhodiyo. Habayto ay matanggap nin kaganawan ma-in katetpel nin bilang koni Abraham, ta banà ha pantotompel tamo, hi Abraham ay nag-in tamon tatay. <sup>17</sup> Hay tongkol koni Abraham ay ombayri ya nakaholat ha Halità nin Diyos: “Hika ya ginawà kon tatay nin tawtawo ha malakè ya nasyon.” Habaytoy impangakò ay sigoradon mangyari, ta hay nagpangakò ay Diyos ya ampinto-owen ni Abraham. Hiya ya Diyos ya ampamiyay oman nin nikati boy mamalsa nin hatoy ayin et.

<sup>18</sup> Hi Abraham ay ayin anan pag-asa nin magka-anak ta mato-a yayna. Ombayro man, hay impangakò kona nin Diyos ya hiya ya pagtatay nin tawtawo ha malakè ya nasyon ay pininto-o na. Ombayri ya hinalità kona nin Diyos: “Hay ma-i-alalak mo ay lomakè.” <sup>19</sup> Hin hinalità bayto nin Diyos, hay idad ni Abraham ay magmamagatoyna; maski impalagay na nin agyayna ma-arì magka-anak banà ha kato-awan na boy tandà na ya ahè magka-anak hi Sara ay ahè kinomapey ya katetpel na. <sup>20</sup> Agna pinagdodawan baytoy impangakò nin Diyos no alwan pinori nay Diyos boy lalò tinomibay ya katetpel na. <sup>21</sup> Lobos ya pantotompel na ya kaya nin Diyos nin pangyariyen baytoy pangakò na. <sup>22</sup> Banà ha pantotompel ni Abraham ay imbilang nin Diyos nin hi Abraham ay mahampat.

<sup>23</sup> Hatoy nakaholat ya tongkol koni Abraham ya imbilang nin Diyos nin hiya ay mahampat nin

banà ha pantotompel na ay alwan bongat para koni Abraham, <sup>24</sup> no alwan para et kontamo. An-ibilang nin Diyos nin hitamo ay mahampat banà ha pantotompel tamo ha Diyos ya namiyay oman koni Pangino-on tamon Hisos. <sup>25</sup> Hi Pangino-on Hisos ay inggawà nin Diyos nin mati nin para ha kasalanan tamo, boy biniyay yan oman emen hitamo ay ibilang nin Diyos nin ayin kasalanan.

## 5

### *Hitamo ay nag-in mahampat*

<sup>1</sup> Hapa-eg banà ha pantotompel tamo koni Pangino-on Hisokristo ay an-ibilang ana nin Diyos nin hitamo ay ayin kasalanan, boy ma-in tamoynan pamakisondò ha Diyos banà ha pagkamati ni Pangino-on Hisokristo. <sup>2</sup> Banà et ha pantotompel tamo koni Pangino-on Hisokristo ay ma-in tamoynan karapatan mananggap nin kahampatan ya ingangalo nin Diyos. Habayti ya kahampatan ya ingangalo ay ampamatibay kontamo. Ampagtowà tamo ta talagan ma-in tamon pag-asa ya lano ha anti tamoyna do koni Pangino-on Hisokristo ay bilang tamoyna kona ya ponò nin kagandawan. <sup>3</sup> Alwan bongat nin habayto; an-ikatowà tamo et ya kawkadya-dya-an tamo, ta tandà tamo ya ha pagdanas tamo nin kadya-dya-an ay angkatoto tamo nin magte-eh. <sup>4</sup> Banà ta natotowan tamo nin magte-eh, hay Diyos ay ampangonsowilo kontamo. Ha konsowilo na ay ma-asawan tamo ya impangakò na kontamo. <sup>5</sup> Agtamo ma-lihan gana ha pan-omasa tamo ta hay an-asawan tamo ay toparen

nin Diyos. Tandà tamo bayti ta hay Ispirito nin Diyos ya inggawà na kontamo ay nangipatandà nin masyadoy panlalabi kontamo nin Diyos.

<sup>6</sup> Hin ayin tamo et nin katetpel ay ayin tamon magawà ya para ha ikalibri tamo ha kasalanan. Piro ha tamà ya pana-on ya pinili nin Diyos ay nati hi Pangino-on Hisokristo nin para kontamon mawmakasalanan. <sup>7</sup> Ma-irap ha maski hino ya mati nin para ha mahampat ya tawo. Ombayro man ay ma-in ampangyarín maghokaw nakem nin mati nin para ha mahampat ya tawo. <sup>8</sup> Piro hay Diyos ay impakit nay panlalabi na kontamo, ta maski makasalanan tamo, hi Pangino-on Hisokristo ay inhogò nan mati nin para ha kasalanan tamo.

<sup>9</sup> Hapa-eg, banà ha pantolò nin dayà ni Pangino-on Hisos hin nati ya ha koroh ay an-ibilang nin Diyos nin hitamo ay ayin anan kasalanan. Ha ombayroy ginawà na hin makasalanan tamo et ay lalò ana nin ilibri tamo ni Pangino-on Hisokristo ha kaparosawan lano ha manosga ya Diyos. <sup>10</sup> Hin hatò, hitamo ay ka-away nin Diyos. Piro pinagkasondò na tamo banà ha Anak na ya nati nin para ha kawkasalanan tamo. Hapa-eg ha pamakisondò kontamo nin Diyos ay lalò na tamon biyan nin kalibriyan ta nabiyay oman hi Pangino-on Hisos. <sup>11</sup> Piro alwan bongat habayti, no alwan angkatowà tamo et nin mamori ha Diyos banà koni Pangino-on Hisokristo, ta hiya ya bara-nan nin pamakisondò nin Diyos kontamo.

*Tongkol koni Adan boy koni Pangino-on*

*Hisokristo*

<sup>12</sup> Hay pangyayari ay ombayri. Banà ha ginawà nin mihay tawo ya hi Adan ay nagkama-in nin kasalanan ha babon lotà, boy banà ha pagkasalanan na ay nagkama-in nin kamatyan. Kayà kaganawan tawo ay ma-in kamatyan ta kaganawan ay nagkasalanan. <sup>13</sup> Maski hin ahè et inggawà ya kawkapanogo-an, hay tawtawo ay ampagkasalanan ana. Piro ayin hilan tobayen ha pagkasalanan la ta ayin et nin kawkapanogo-an. <sup>14</sup> Ombayro man, pa-ibat hin pana-on ni Adan angga hin pana-on ni Moysis, hay kamatyan ay makapangyayari ha kaganawan tawo hin habayto maski hay kawkasalanan la ay alwan bilang ha kasalanan ya ginawà ni Adan ha panlomabag na ha immanda kona nin Diyos.

Hi Adan ay ma-i-alimbawà do ha ampalatngen pon hin hatò ya ayin kanayon no alwan hi Pangino-on Hisos. <sup>15</sup> Piro kahalakoy gawgawà ni Adan ha gawgawà ni Pangino-on Hisos, ta hay masyadoy kahampatan ya ingangalo ya inggawà nin Diyos ay alwan bilang ombayro ha panlomabag ni Adan. Peteg nin banà ha kasalanan nin mihay tawo ay nagkama-in nin kamatyan ya kaganawan. Piro banà itaman ha mihay tawo ya hi Pangino-on Hisokristo ay igit ya kahampatan ingangalo ya inggawà nin Diyos ya para ha kaganawan tawo.

<sup>16</sup> Hay ingangalo ya inggawà nin Diyos ay kahalako ha risolta nin kasalanan nin mihay tawo ya hi Adan. Maski minghan yan bongat nilomabag, hay risolta ay insintinsya nin Diyos ya magkama-in nin kaparosawan. Ombayro

man, maski malakè ya nagawà ya kasalanan, hay Diyos ay nangingangalo nin mambin kapatawaran. Habaytoy baran-nan nin hay tawtawo ay an-ibilang nin Diyos nin ayin kasalanan. <sup>17</sup> Banà ha panlomabag nin mihay tawo ya hi Adan, hay kamatyan ay nag-in makapangyayari ha kaganawan tawo. Piro banà itaman ha ginawà nin mihay tawo ya hi Pangino-on Hisokristo ay lalò nagkama-in nin masyadoy kahampatan. Kayà kaganawan mipananggap nin hatoy kahampatan ya ingangalo nin Diyos ay an-ibilang na nin mahampat boy hila ay ma-in anan biyay ya makapakilamo koni Pangino-on Hisokristo do ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos.

<sup>18</sup> No pangno nin hay panlomabag nin mihay tawo ya hi Adan ay nagkama-in nin sintinsyay kaparosawan ha kaganawan, ha kahampatan itaman ya ginawà nin mihay tawo ya hi Pangino-on Hisokristo ay mag-in mahampat ya kaganawan tawo ta magkama-in hila nin biyay ya ayin anggawan. <sup>19</sup> Ha panlomabag ha Diyos nin mihay tawo ya hi Adan, kaganawan tawo ay nag-in makasalanan. Ombayro itaman, ha panhohomonol ha Diyos nin mihay tawo ya hi Pangino-on Hisokristo, hay kalak-an ay ibilang nin Diyos nin mahampat.

<sup>20</sup> Biha inggawà nin Diyos ya kawkapanogon ay makasalanan ana ya tawtawo. Hay kawkapanogon ay inggawà na emen panlomabag nin tawtawo ay matanda-an la ya hila ay ampakapagkasalanan. Piro maski masyadoy

kasalanan nin tawtawo ay lalò itaman ya kahampatan pangingangalo nin Diyos ha mawmakasalanan. <sup>21</sup> Hay kasalanan ay nag-in makapangyayari ha kaganawan; kayà ma-in kamatyan. Piro banà ha kahampatan pangingangalo nin Diyos, hay tawtawoy mipantompel kona ay ibilang na nin mahampat, ta ha pamakilamo la koni Pangino-on Hisokristo ay ma-in hila nin biyay ya ayin anggawan.

## 6

### *Mag-in mahampat nin banà ha pantotompel*

<sup>1</sup> Banà bayro ha hinalità ko ay ipagpatoloy tamo warì ya pagkasalanan emen hay Diyos ay lalò mangingangalo kontamo nin mambin kahampatan? <sup>2</sup> Alwan ombayro! Bilang ha tawoy nati ya agana makagawà nin kala-etan ay nag-in tamon ombayro hin tinanggap tamo hi Pangino-on Hisokristo. Kayà agtamoyna manggawà nin kala-etan ya anggaw-en tamo hin hatò. <sup>3</sup> Warì agmoyo tandà ya hay paminyag kontamon ampipantompel koni Pangino-on Hisokristo ay kaptegan nin ma-in tamon pamakilamo kona boy kowinta nati tamo hin nati ya? <sup>4</sup> Hay paminyag kontamo ay kowinta nati tamo nin kalamo ni Pangino-on Hisos boy kowinta intabon tamo nin kalamo na. Piro banà ha panggogomawà nin masyadoy kapangyariyan nin Tatay ya Diyos ay nabiyay yan oman. Ombayro itaman ya pangyayari kontamo. Hay da-an pagkatawo tamo ay nabayo ta kowinta nati tamo biha nabiyay oman.

<sup>5</sup> Banà ta kowinta nati tamo nin kalamo ni Pangino-on Hisokristo, hitamo ay talagan nabayo, ta kowinta nabiyay tamon kalamo na hin nabiyay yan oman. <sup>6</sup> Tandà tamo ya hay da-an pagkatawo tamo ay kowinta kalamo ni Pangino-on Hisos nin nati ha koroh ya pinangipako-an kona. Hi Pangino-on Hisos ay nati ha koroh emen hay da-an pagkatawo tamo ay agana makapangyayari kontamo, boy emen agtamoyna mag-in honolhonolan nin gomawà nin kasalanan. <sup>7</sup> Hay tawoy nati ay nakalibri ana ha kasalanan ya makapangyayari kona. Hitamo ay dapat mag-in nin ombayro.

<sup>8</sup> Banà ta kowinta nati tamo nin nakalamo ni Pangino-on Hisokristo hin nati ya ay ampinto-o tamo nin ma-in tamon bayoy biyay ya emen ha biyay na. <sup>9</sup> Tandà tamo ya hi Pangino-on Hisokristo ay nati biha nabiyay oman, piro hapa-eg ay agyayna mapatalon oman nin kamatyan. Kamatyan ay alwaynan makapangyayari kona. <sup>10</sup> Hi Pangino-on Hisokristo ay minghan bongat nati boy agyayna matin oman. Hay kamatyan na ya pinamatalo na nin kasalanan ya ampakapangyayari ha tawtawo. Hapa-eg ay angkabiyay ya boy kaganawan anggaw-en na ay ha ikapori nin Diyos. <sup>11</sup> Kayà hay sarili moyo ay dapat moyo itaman ibilang nin nati ya agana ampakapagkasalanan. Hapa-eg, ma-in kawoyna nin bayoy biyay nin makapagsirbi ha Diyos banà ha pamakilamo moyo koni Pangino-on Hisokristo.

<sup>12</sup> Kayà agmoyoyna payagan nin mag-in makapangyayari komoyo ya kasalanan ya labaylabay gaw-en nin nawini moyo ya ma-in kamatyan.

<sup>13</sup> Maski anyay parti nin nawini moyo ay agmoyo pa-olayan nin manggawà kasalanan, no alwan hay nawini moyo ay ipasakop moyo ha Diyos. Ombayroy gaw-en moyo ta hikawo ya kowinta nati ay nabiyay oman. Kayà hay sarili moyo ay ipasakop moyo ha Diyos emen kawo makagawà nin kahampatan. <sup>14</sup> Hay kasalanan ay alwaynan makapangyayari komoyo hapa-eg, ta nakalagan kawoyna ha kawkapanogo-an ya kowinta nane-el komoyo. Hay pagkama-in moyo hapa-eg nin kalibriyan ay banà ha pangingangalo nin Diyos ya mambi komoyo nin kahampatan.

*Hay anhonolen tamo ay habaytoyampakapangyayari kontamo*

<sup>15</sup> Hapa-eg ha nakalagan tamoyna ha anhonolen tamoy kawkapanogo-an ya kowinta nane-el kontamo, boy nakalibri tamoyna nin banà ha kahampatan pangingangalo kontamo nin Diyos ay ma-in tamo warì kalaya-an nin manggawà kasalanan? Talagan ayin! <sup>16</sup> Warì agmoyo tandà ya no hinoy anhonolen moyo ay habaytoy makapangyayari komoyo? No ampagkasalanan ya tawo ay kasalanan ya makapangyayari kona, boy hay risolta kona nin habayto ay mipalako ha impirno ya ayin anggay kaparosawan. Piro no Diyos ya anhonolen nin tawo ay Diyos ya makapangyayari kona, boy hay risolta ay ibilang nin Diyos nin hiya ay mahampat.

<sup>17</sup> Hin hatò ay kasalanan ya makapangyayari komoyo, piro salamat ha Diyos ta hapa-eg ay natorò ana komoyo ya peteg ya torò boy lobos anay

kalabayan moyo nin honolen bayto. <sup>18</sup> Hapa-eg ha inlibri kawo nin Diyos ha kasalanan ya nakapangyayari komoyo, hay makapangyayari ana komoyo ay hi Pangino-on Hisos. Kayà ampakagawà kawo nin kahampatan. <sup>19</sup> Hay baranan nin pangi-alimbawà ko komoyo no hinoy makapangyayari komoyo bayri ha an-itorò ko ay emen moyo tampol ma-intindiyan. Hin hatò, hay nawini moyo ay pina-olayan moyo ha gawgawà ya maremek boy ha kaganawan klasin kala-etan. Piro hapa-eg, hay nawini moyo ay ipasakop moyo ha Diyos emen kawo mag-in mahampat boy magkama-in malinis ya pagnanakem.

<sup>20</sup> Hin hatò, hay makapangyayari komoyo ay kasalanan; kayà agkawo makagawà nin kahampatan. <sup>21</sup> Warì ma-in kahampatan ya imbonga nin hatoy gawgawà moyo hin hatò ya kala-etan ya an-ikareng-ey moyo hapa-eg ha tinompel kawo koni Pangino-on Hisokristo? Habaytoy mala-et ya gawgawà moyo hin hatò ay makapipalako komoyo ha impirno ya ayin anggay kaparosawan. <sup>22</sup> Piro hapa-eg ay nakalagan kawoyna ha kasalanan ya nakapangyayari komoyo. Diyos anay makapangyayari komoyo ta hiyayna ya anhonolen moyo. Kayà malinis anay pagnanakem moyo boy ma-in kawon biyay ya ayin anggawan ya bilang biyay nin Diyos. <sup>23</sup> Hay kabayaran nin kasalanan ay kamatyan ya makapipalako ha impirno ya ayin anggay kaparosawan. Balè hay ayin bayad ya an-ingalon an-igwà nin Diyos ay biyay ya ayin anggawan ya risolta nin pamakilamo nin tawo koni Pangino-on tamon Hisokristo.

# 7

## *Hay kawkapanogo-an ay alwaynan maka-pangyayari*

<sup>1</sup> Pawpatel, tandà koy angka-intindiyan moyon mahampat no anyay anhalita-en ko ya tongkol ha kawkapanogo-an. Peleg angkabiyay ya tawo ay kowinta nakahe-el ha kawkapanogo-an. <sup>2</sup> Alimbawà ha pag-ahawa nin babayi. Hay kapanogo-an ya kowinta nangihe-el kona ha ahawa na peleg angkabiyay ya ahawa na. Piro no nati anay ahawa na ay nakalagan yayna ha ombayroy kapanogo-an ya kowinta nakapihe-el kona ha ahawa na. <sup>3</sup> Piro no angkabiyay et ya ahawa na ta mag-ahawa ya nin kanayon ay ampakilalaki ya. Piro no nati ana balè ya ahawa na ay nakalagan yayna ha ombayroy kapanogo-an. Hay pag-ahawa nan oman ay alwan pamakilalaki.

<sup>4</sup> Pawpatel ko, habaytoy babayi ya ka-alimbawa-an moyo, boy hay makapangyayari komoyo nin emen ha primiron ahawa na ay hay kawkapanogo-an. Hapa-eg ay nakalagan kawoyna ha kawkapanogo-an ya kowinta nane-el komoyo, ta kowinta nati kawon kalamo ni Pangino-on Hisokristo hin impakò ya ha koroh. Nabiyay yan oman boy hay ka-alimbawa-an na ay ikalwan ahawa nin habaytoy babayi, ta hi Pangino-on Hisokristo ya makapangyayari komoyo kisa hatoy kawkapanogo-an. Hay mag-in bonga komoyo nin habayto ay makagawà kawo nin kahampatan ya ikapori nin Diyos.

<sup>5</sup> Hin ahè et nabayo ya nakem tamo, hay mala-et ya kalabayan tamo ya ampakagtan kontamo para magkasalanan. No pangno angka-ipatandà kontamo nin kawkapanogo-an ya mala-et ya magkasalanan ay lalò tamo itaman ampakagawà nin kasalanan ya hay risolta kontamo ay mipalako tamo ha impirno ya ayin anggay kaparosawan. <sup>6</sup> Piro hapa-eg ay nakalagan tamoyna ha kawkapanogo-an ya kowinta nanel kontamo, ta hin tinompel tamo koni Panginon Hisos ay kowinta nati tamo nin kalamo na. Hapa-eg hay panhohomonol tamo ha Diyos ay alwan bilang ha panhohomonol tamo ha daran kawkapanogo-an, ta hay bayoy pamamaraan nin panhohomonol tamo ha Diyos ay panggogomawà kontamo nin Ispirito nin Diyos ya inggawà nin Diyos kontamo.

*Tongkol ha kawkapanogo-an boy kasalanan*

<sup>7</sup> Anyaman awod, mala-et nayi ya kawkapanogo-an? Alwa! No ayin kawkapanogo-an ay agko natanda-an no pangno ko ampakapagkasalanan. No ahè impanogò ya ahè manakim ay agko natanda-an no pangno kala-et ya manakim. <sup>8</sup> Piro hin na-ipatandà nin pawpanogò ya mala-et ya manakim ay lalò ako itaman ampakagawà nin kasakiman. Ombayro man, no ayin kawkapanogo-an ay agko matanda-an no pangno ko ampakapagkasalanan. <sup>9</sup> Hin agko et tandà ya kawkapanogo-an ay agko tandà ya ma-in akon kasalanan; kayà andap ko no mahampat ako. Piro hin natanda-an koy an-ipanogò nin Diyos ay natanda-an ko ya

angkalabag ko bayto; kayà hay dapat kongko ay ha ayin anggay kaparosawan. Ombayro man, lalò akon ampagkasalanan ya lalò makapipakarayò kongko ha Diyos. <sup>10</sup> Habayti ya pawpanogò ya dapat ko dayin honolen emen ako magkama-in nin biyay ya ayin anggawan ay lalò ampanjangipakarayò kongko ha Diyos ta agko angkahonol. <sup>11</sup> Andap ko no mahonol ko, piro ahè awod, ta maski labay kon honolen ya pawpanogò ay lalò akoyna ingat ampipakarayò ha Diyos.

<sup>12</sup> Hay kawkapanogo-an nin Diyos ay mahampat boy tamà. Alwan mala-et ta hay Diyos ya nambi nin pawpanogò ay mahampat. <sup>13</sup> Habayti warì ya mahampat ya pawpanogò ya nakapipakarayò kongko ha Diyos? Alwa! Hay nakapipakarayò kongko ha Diyos ay kasalanan ko ya kontra ha mahampat ya pawpanogò. Hay pawpanogò ya nakapipakit no pangno kala-et ya kasalanan.

*Ahè magawà nin tawo ya kahampatannya labay nan gaw-en*

<sup>14</sup> Tandà tamo ya hay kawkapanogo-an ay nangibat ha Ispirito nin Diyos, piro hay nag-in ogali ko ay magkasalanan ta hiko ay tawon bongat. Hay kasalanan ya makapangyayari kongko. <sup>15</sup> Kayà hay mahampat ya labay kon gaw-en ay agko angkagawà, ta hay angkagawà ko ay hatoy angka-inakitan koy gawà. Agko tandà no antà ombayro ko! <sup>16</sup> No agko labay gaw-en ya angkagawà ko ay ampanjangologan nin an-omawoyon ako nin hay kawkapanogo-an

ay mahampat. <sup>17</sup> Hay bara-nan nin ampakagawà ako et nin kasalanan maski agko labay gaw-en ay alwan banà ha bayoy pagkatawo ko, no alwan banà ha da-an pagkatawo ko ya anti et kongko. <sup>18</sup> Tandà ko ya hay sarili ko ay ayin kahampatan, ta maski labay kon manggawà nin kahampatan ay agko magawà. <sup>19</sup> Hay mahampat ya labay kon gaw-en ay agko magawà, no alwan hay mala-et ya agko labay gaw-en ay angkagawà ko. <sup>20</sup> Hay panggawà ko nin mala-et ya agko labay gaw-en ay banà ta hay ampakapangyayari kongko ay kasalanan.

<sup>21</sup> Hay ampangyari kongko ay ombayri: labay kon manggawà nin kahampatan piro hay angk-agawà ko ay mala-et. <sup>22</sup> Matibolos ya nakem kon homonol ha an-ipanogò nin Diyos. <sup>23</sup> Piro angkatanam ko ya hay anti ha nakem ko ya labay kon manggawà nin kahampatan ay angkapatalo nin kalabayan nin nawini ko ya manggawà nin kala-etan, ta hay kasalanan ya ampakapangyayari kongko. <sup>24</sup> Ha ombayri ya ampangyari kongko ay ka-i-ingalo ko! Hinoy makapilibri kongko ha kala-etan ya anggaw-en nin nawini ko ya ampangipakarayò kongko ha Diyos? <sup>25</sup> Ampasalamat ako ha Diyos ta hiya ya nangilibri kongko banà ha pagkamati ni Pangino-on tamon Hisokristo.

Hiko hapa-eg ay ombayri: ma-in akon bayoy nakem ya matibolos nin homonol ha Diyos, piro no minghan ay ampakapagkasalanan ako ta anhonolen koy kalabayan nin da-an pagkatawo ko.

## 8

*Hay bayoy pag-o-ogali ay gawà nin Ispirito nin Diyos*

*(Galasya 5:16-18)*

<sup>1</sup> Hapa-eg hay mangama-in pamakilamo koni Pangino-on Hisokristo ay ayin anan sintinsyay kaparosawan ya makapipalako konla ha impirno; <sup>2</sup> ta hay kasalanan ya ampanjangarayò kontamo ha Diyos ay alwaynan makapangyayari kontamo ta hin tinompel tamo koni Pangino-on Hisokristo, hay Ispirito nin Diyos ay nangilibri kontamo ha kasalanan, boy binyan na tamo nin bayoy biyay. <sup>3</sup> Hay kawkapanogo-an ay ahè makapilibri kontamo ta agtamo mahonol. Kayà hay ahè magawà nin kawkapanogo-an ay ginawà nin Diyos. Hay mismon Anak na ya inhogò na bayri ha babon lotà ay nag-in tawo piro hiya ay ayin kasalanan. Nati hi Pangino-on Hisokristo emen tamo malibri ha kasalanan ya ampakapangyayari kontamo. <sup>4</sup> Ombayroy ginawà nin Diyos emen hay kabo-o-an kahampatan nin kawkapanogo-an ay matopad kontamon ampipanggomawà kalabayan nin Ispirito nin Diyos, alwan kalabayan nin nawini.

<sup>5</sup> Hay tawtawoy anggomawà nin kalabayan nawini la ay angkagawà la bayto ta ombayroy pirmin anti ha nakem la. Piro hay tawtawoy anggomawà nin kalabayan nin Ispirito nin Diyos ay angkagawà la bayto ta ombayroy pirmin anti ha nakem lan gaw-en. <sup>6</sup> Hay pangogomawà la nin habayto ya pirmin anti ha nakem la ya kalabayan nin nawini la ay lalò makapipakarayò

konla ha Diyos ta mipalako hila ha kaparosawan ya ayin anggawan. Piro hay ampipanggomawà nin kalabayan nin Ispirito nin Diyos, ta habaytoy pirmin anti ha nakem lan gaw-en ay magkama-in hila nin pamakisondò ha Diyos boy magkama-in hilan biyay ya ayin anggawan ya mangibat ha Diyos. <sup>7</sup> Hay mangama-in pagnanakem nin gomawà kalabayan nin nawini la ay kawka-away nin Diyos. Agla anhonolen ya kawkapanogo-an nin Diyos ta talagan agla mahonol. <sup>8</sup> Kayà habaytoy tawtawo ya ampipanggomawà nin kalabayan nawini la ay ahè makapakonsowilo ha Diyos.

<sup>9</sup> Piro hikawo, hay kalabayan nin nawini moyo ay alwaynan makapangyayari komoyo, ta hay makapangyayari ana komoyo ay Ispirito nin Diyos ya ampa-iri ha nakem moyo. Hay tawoy ayin Ispirito nin Diyos, hatoy Ispirito ni Pangino-on Hisokristo ay alwan ikon ni Pangino-on Hisokristo. <sup>10</sup> Piro banà ta ampa-iri ha nakem moyo hi Pangino-on Hisokristo, maski kowinta nati kawo nin banà ha kasalanan ay ma-in kawon biyay ya ayin anggawan ya inggawà komoyo nin Ispirito nin Diyos ta hikawo ay imbilang nin Diyos nin mahampat. <sup>11</sup> Ha pangogomawà nin Ispirito nin Diyos, hi Pangino-on Hisokristo ay biniyay oman nin Diyos. Hapa-eg, no hay Ispirito nin Diyos ay ampa-iri ha nakem moyo, hikawo ya ma-in kamatyan ay biyayen oman nin Diyos. Hay pamiyay nan oman komoyo ay pangyariyen nin Ispirito nin Diyos ya ampa-iri komoyo.

<sup>12</sup> Kayà, pawpatel, agtamo mag-in honol-honolan ha kalabayan nin nawini tamo, ta alwan ogmà ha Ispirito nin Diyos ya ampa-iri ha nakem

tamo; <sup>13</sup> ta no gaw-en moyoy kalabayan nin nawini moyo ay mipalako kawo ha impirno ya ayin anggay kaparosawan. Piro no Ispirito nin Diyos ya gomawà ha nakem moyo ay itegen moyoy panggogomawà nin katowà ya kalabayan nin nawini moyo. Ha ombayro ay mipalako kawon makilamo ha Diyos nin ayin angga.

<sup>14</sup> Kaganawan ampomayag nin hay Ispirito nin Diyos ya mamon konla ay hila bayto ya aw-anak nin Diyos. <sup>15</sup> Inggawà nin Diyos ya Ispirito na komoyo; alwan para malimo kawo kona nin bilang pangalimo nin alilà ha amo, no alwan hay Ispirito nin Diyos ay inggawà na komoyo emen kawo mag-in aw-anak na. Ombayroy pangyayari no pangno kawo nagkama-in nin karapatan mangingat “Tatay” ha Diyos. <sup>16</sup> Misonon Ispirito nin Diyos ya ampamapteg ha nakem tamo nin hitamo ay aw-anak nin Diyos. <sup>17</sup> Banà ta aw-anak tamo nin Diyos ay hitamoy ma-in karapatan ha kahampatan ya an-igwà na. Hitamo ay emen ha aw-anak ya magmana nin kawkamama-in nin tatay la. Hitamo ay ka-atag et ni Pangino-on Hisokristo ha kaganawan inggawà kona nin Diyos, ta ha pagdanas tamo nin kadya-dya-an nin banà ha panhohomonol tamo koni Pangino-on Hisokristo ay kalamo na tamon parangalan.

*Hay kagandawan tamo lano ay ahè makwan ihipen*

<sup>18</sup> Tandà ko ya hay pagdanas tamo nin kadya-dya-an hapa-eg ay ayin kakokowinta, ta hay masyadoy kagandawan ya i-igwà kontamo nin Diyos ay ahè makwan ihipen. <sup>19</sup> Kaganawan

bagay ya pinalsa ay angkahabek ha panganti nin ipatnag nin Diyos ya aw-anak nay ma-in kagandawan. <sup>20</sup> Hin hatò, banà ha kasalanan, kaganawan bagay ya pinalsa ay ahè nagkama-in nin pangyayari ha talagan mangyari. Alwan ha kalabayan nin habaytoy pawpinalsa, no alwan kalabayan nin Diyos banà ha pagkasalanan ni Adan. Ombayro man, ma-in et pag-asa <sup>21</sup> ya kaganawan bagay ya pinalsa ay malibri lano ha pagkabolok ta ayin anan kamatyan. Ha pangyariyen nin Diyos bayto, hatoy pawpinalsa ay magkama-in nin kagandawan nin emen ha ahè makwan ihipen ya kagandawan nin aw-anak nin Diyos.

<sup>22</sup> Tandà tamo ya pa-ibat hin hatò angga hapa-eg, kaganawan bagay ya pinalsa ay kow-inta andoma-ing ta angka-irapan nin bilang ha babayi ya ampananam ilab no manganak. <sup>23</sup> Alwan bongat habaytoy bawbagay ya pinalsa ya ampagka-ombayro, no alwan kateng hitamon mismo ya mangama-in ana nin Ispirito ya prim-iron inggawà kontamo nin Diyos ay andoma-ing. Hay anda-ingen tamo ya ampaka-a-anti-en tamo ay hay pamipatnag na nin hitamo ay pinaganak nin Diyos, ta pangipatnag na nin hitamo ay aw-anak na ay bayowen na bayti ya nawini tamo hapa-eg, ta pahiliyan na nin nawini ya ayin pagkahirà. <sup>24</sup> Habayto ay an-asawan tamo pa-ibat hin nalibri tamo ha kasalanan. Ayin et kontamo bayto; kayà an-asawan tamo, ta no anti ana kontamo ay agtamoyna ka-ilangan asawan. Warì ma-in tawo ya an-omasa ha antina kona? <sup>25</sup> Piro banà ta ayin et kontamo baytoy an-

asawan tamo ay ampagpasinsyawan tamon anti-en.

<sup>26</sup> Hay Ispirito nin Diyos ay ampanambay kontamo ha kaganawan kakapeyan tamo. Maski ha panalangin ay agtamo tandà no pangno tamo manalangin nin mahampat. Piro hay awoken tamo ay mismon Ispirito nin Diyos ya mangawok para kontamo ha agtamo makwan awoken ha Diyos. <sup>27</sup> Hay Diyos ya magtandà nakem nin tawo ay hiya et ya magtandà nin labay halita-en nin Ispirito nin Diyos, ta hay an-awoken nin Ispirito nin Diyos ya para kontamon nag-in tawtawo na ay kompormi ha kalabayan na.

<sup>28</sup> Tandà tamo ya kaganawan bagay ya ampangyari, hay Diyos ay anggomawà nin para ha ikahampat nin ampipanlabi kona. Hila bayto ya iningat nin Diyos nin homonol kona ta ombayroy plano na konla. <sup>29</sup> Pa-ibat hin ka-ona-onawan ay tandà ana nin Diyos no hinoy mipananggap kona, boy pinili na hila nin mag-in emen ha Anak na ya hi Pangino-on Hisos. Ha ombayro, ha kalak-an mipapatel ay hi Pangino-on Hisos ya makapangyayari konla. <sup>30</sup> Kayà hatoy pinili ana nin Diyos pa-ibat hin ompisa ay iningat na nin homonol kona. Hatoy iningat nan homonol kona ay imbilang na nin ayin kasalanan, boy hatoy imbilang na nin ayin kasalanan ay magkama-in nin kagandawan nin emen ha kagandawan ni Pangino-on Hisos.

*Hay panlalabi nin Diyos ay makitkoni Pangino-on Hisokristo*

<sup>31</sup> Anyaman et ya mahalità tamo ya tongkol ha bawbagay ya habayto? Ma-in warì makapangno

kontamo hapa-eg ha anti kontamo ya Diyos? <sup>32</sup> Agna iningaw-enan ya Anak na, no alwan intarmoli nan inggawà nin mati nin para kontamon kaganawan. Banà ta inggawà na kontamo ya Anak na, agna warì igwà kontamo nin leseb ha nakem na ya kaganawan bagay ya angka-ilanganen tamo? <sup>33</sup> Ma-in warì makapagrikلامو nin hitamo ya pinili nin Diyos ay makasalanan? Ayin! Mismon Diyos ya nangibilang kontamo nin hitamo ay ayin kasalanan. <sup>34</sup> Kayà ayin tawoy makasintinsya nin hitamo ay makasalanan ya igwà ha impirno, ta hi Pangino-on Hisokristo ay nati nin para kontamo boy nabiyay yan oman. Hapa-eg ay anti ya ha bandan wanan nin Diyos boy ampangawok ya ha Diyos nin para kontamo. <sup>35</sup> Ma-in warì maka-alih nin panlalabi kontamo ni Pangino-on Hisokristo? Ma-alih warì nin kawkagolowan, o pawpa-irap kontamo, o pagdanas tamo nin kadya-dya-an, o pagkakolang tamo nin pamamangan o pagdodolo? Ma-alih warì no ampamiligro tamo, o no hitamo ay ampagtangka-an nin patyen? <sup>36</sup> Habayti ya pawpangyayari ay hin hato et impaholat nin Diyos. Hay nakaholat ay ombayri:

“Hikayi ay naka-arap ha kamatyan ha kaganawan oras nin banà ha panhohomonol nawen komo, Pangino-on Diyos; bilang kayin tawtopa ya papatyen.”

<sup>37</sup> Ombayro man ya ampangyari konnawen ay lalò ya panalo nawen nin banà ha panlalabi konnawen ni Pangino-on Hisokristo. <sup>38</sup> Angkapiho ko ya masyadoy panlalabi kontamo nin Diyos.

Maski nati tamo o angkabiyay ay anlapiyen tamo nin Diyos. Hay panlalabi kontamo nin Diyos ay ahè ma-alih nin maski aw-anghil o maski anyay ampo-onpo-onen ya anti ha katatag-ayan. Maski anyay ampangyari kontamo boy maski anyay lomateng ya mangyari kontamo ay anlapiyen tamo nin Diyos. <sup>39</sup> Maski hinoy ma-in kapangyariyan ha katatag-ayan langit o ha kalale-lale-an lotà, o maski anyay pinalsa nin Diyos ay ahè maka-alih nin panlalabi nin Diyos kontamon ma-in pamakilamo koni Pangino-on tamon Hisokristo.

## 9

### *Hay Diyos boy tawtawoy pinili na*

<sup>1</sup> Habayti ya halita-en ko ay kaptegan, ta hiko ay ma-in pamakilamo koni Pangino-on Hisokristo. Agko ampagtotol nin kabongkokan, ta hay Ispirito nin Diyos ya ampamo-on kongko ay an-omawoyon ha anhalita-en ko. <sup>2</sup> Masyadoy kalele-an ko boy pirmi kon ikakhit nin nakem <sup>3</sup> ya tongkol ha Hawhodiyo ya kawkalahi ko. No ma-ari bongat ya mismon sarili ko ya mipahiyay koni Pangino-on Hisokristo, ta mipalako ko ha impirno ya ayin anggay kaparosawan ay labay ko basta malibri hila. <sup>4</sup> Malakè ya angka-ibintahi nin Hawhodiyo ta hila ya pinili nin Diyos nin pag-ikon na, boy pinag-anak na hila. Impakit nin Diyos ya kagandawan nin hawang na konla. Hawhodiyo simpri ya pinangako-an nin Diyos,

boy ha Hawhodiyo inggawà ya kawpapanogon. Intorò et konla no pangnoy tamà ya panhohomamba ha Diyos, boy malakè et ya bagay ya impangakò nin Diyos konla. <sup>5</sup> Hay kawka-  
apo-apowan nin Hawhodiyo ay mangarangal. Hi Pangino-on Hisokristo ya nag-in tawo ay in-  
anak nin Hodiyo. Hiya ya Diyos ya ampamo-on ha kaganawan boy hiya ya poriyen nin ayin angga.  
Amin.

<sup>6</sup> Agko anhalita-en ya ahè matopad ya pangakò nin Diyos ya pagtawo nay Hawhodiyo ya aw-  
inalalak ni Israyil. Piro hapa-eg, alwan kaganawan inalalak ni Israyil ay pinilì nin Diyos,  
<sup>7</sup> boy alwan kaganawan inapopò ni Abraham ay an-ibilang nin talagan aw-anak ya impangakò  
nin Diyos koni Abraham; ta hinalità kona nin Diyos, “Hay ma-i-alalak ni Isak ay hilan bongat  
ya aw-inapopò mo.” <sup>8</sup> Hay labay totolen, hay an-ibilang nin aw-anak nin Diyos ay alwan kaganawan  
inapopò ni Abraham, no alwan haton bongat ya na-i-alalak kompormi ha pangakò nin  
Diyos ya hay ampipantompel ay hila baytoy talagan aw-inapopò ni Abraham; <sup>9</sup> ta ombayri ya  
hinalità nin Diyos hin nangakò ya koni Abraham: “Pangalabah nin mihay ta-on ay magbira ko, boy  
manganak hi Sara nin hay i-anak na ay lalaki.”

<sup>10</sup> Hay kanayon et ya makapipalinaw kon-  
tamo ay pangyayari ha lambaw ya na-iboktot ni Ribika. Habaytoy lambaw ay mimihay tatay  
la ya ayin kanayon no alwan hi Isak ya ka-  
apo-apowan tamo. <sup>11</sup> Impakit nin Diyos ya hay pamili  
na ay kompormi ha kalabayan na, alwan emen  
ha pamili nin tawo ya ka-ilangan pon makakit

nin gawgawà. Biha in-anak baytoy lambaw, boy biha hila nakagawà nin mahampat o mala-et <sup>12</sup> ay hinalità pon nin Diyos koni Ribika, “Hay kakà ay magsirbi ha ali.” <sup>13</sup> Hay nakaholat et ha Halità nin Diyos ay ombayri: “Hi Hakob ay nilabi ko, piro hi Isaw ay pinag-inakitan ko.”

<sup>14</sup> No ombayro awod, mahalità tamo warì nin hay Diyos ay ma-in ampili-en ta anlapiyen nay miha, hay miha ay ahè? Hay Diyos ay alwan ombayro, <sup>15</sup> ta ombayri ya hinalità na koni Moysis: “Ampanlabi kon mangingangalo ha labay kon ingalowan.” <sup>16</sup> Kayà hay pamili nin Diyos nin tawtawoy pag-ikon na ay banà ha ingangalo na konla, alwan banà ha kalabayan la o pagsikap lan manggawà nin kahampatan para mapalabi hila ha Diyos; <sup>17</sup> ta hay nakaholat ha Halità nin Diyos ya tongkol koni arì Para-on ay ombayri ya hinalità kona nin Diyos: “Ginawà kata nin arì emen mo padya-dya-an ya tawtawo ko emen ha matalo kata, hay kapangyariyan ko ay ma-ipakit ko boy hay ngalan ko ay mibantog ha intiron babon lotà.” <sup>18</sup> Kayà an-ingalowan nin Diyos ya labay nan ingalowan, boy ampatya-en nay nakem nin tawtawoy ampipagmatyà nin ahè tompel kona.

### *Tongkol ha pahang boy pangingangalo nin Diyos*

<sup>19</sup> Maka ma-in tawoy maghalità nin ombayri: “No ombayro awod, antà amparosawan nin Diyos ya ahè tompel kona? Ma-arì warì omanen nin tawo ya kalabayan nin Diyos?” <sup>20</sup> Alwan ombayro ya halita-en mo ha Diyos ta hika ay

tawon bongat. Ipag-alimbawà ha manggagawà keren: hay keren ya ginawà na ay ma-ari nayi maghalità kona nin, “Antà ombayri ya pagkagawà mo kongko?” <sup>21</sup> Hay manggagawà nin keren ay ayin warì karapatan nin ha mihay bekley pità ya gagaw-en nan loway keren, hay miha ay gaw-en nan maganda piro hay miha ay gaw-en nan pangkaraniwan bongat gamit?

<sup>22</sup> Bilang ombayro itaman ya Diyos. I-alimbawà tamoy tawtawo hin hato ya maw-makasalanan. Katongkolan nin Diyos nin mama-hang konla ta ipakit nay kapangyariyan na, piro agna ginawà ta mapasinsya ya. Pinagpasinsyawan na hila maski dapat na hilayna dayin parosawan. <sup>23</sup> Hay bara-nan nin ombayro ya ginawà nin Diyos ay emen na ma-ipakit ya masyadoy kahampatan na do ha tawtawoy aningalowan na ya da-an naynan inhandà para mag-in karapatdapat nin magkama-in kagandawan do ha katatag-ayan ha kama-inan nin Diyos. <sup>24</sup> Hitamo baytoy tawtawoy pinilì na. Alwan bongat Hawhodiyo no alwan kateng alwan Hawhodiyo, <sup>25</sup> ta ha libro ya hinolat ni propita Osyas ay ma-in ombayri ya impaholat kona nin Diyos:

“Hay tawtawo ya alwa ko pon ikon ay hila ya ingaten kon tawtawo ko. Hila ya agko pon anlapiyen ay labiyen ko. <sup>26</sup> Do ha dogal ya pinaghalita-an ko hin hato nin alwa ko hilan tawo ay bayro hapa-eg nin hila ay ingaten nin aw-anak nin Diyos ya angkabiyay.”

<sup>27</sup> Hi propita Isayas hin hato ay ombayri ya impahalitâ kona nin Diyos ya tongkol ha Hawhodiyo ya aw-inalalak ni Israyil: “Maski emen hilan kalakè kapati-an ha ambay dagat ay amò bongat konla ya malibri; <sup>28</sup> ta hay Pangino-on ay mahigpit manosga nin tawtawo ha babon lotà boy tampol nan gaw-en.” <sup>29</sup> Hay kanayon et ya holà hin hato ni propita Isayas ay ombayri: “No hay Pangino-on ya ampamo-on ha kaganawan ay ahè nangilibri nin ongno kontamon Hawhodiyo hin pinarosawan na tamo ay nag-in tamo dayi nin emen ha tawtawo ha banowan Sodoma boy banowan Gomora.”

*Hay ahè pantompel nin Hawhodiyo*

<sup>30</sup> Anya hapa-eg ya mahalitâ tamo? Hin hato, hay alwan Hawhodiyo ay ahè ampipagsikap emen hila ay ibilang nin Diyos nin hila ay mahampat. Piro hapa-eg ay imbilang ana nin Diyos nin hila ay mahampat nin banà ha pantotompel la koni Pangino-on Hisos. <sup>31</sup> Hay Hawhodiyo balè ay ampipagsikap nin homonol ha kawkapanogonan, ta andap la no ha ombayro ay ibilang hila nin Diyos nin hila ay mahampat piro ahè nangyari. <sup>32</sup> Antà nin hay Hawhodiyo ay ahè imbilang nin Diyos nin hila ay mahampat? Kayà aghila imbilang ta aghila antompel koni Pangino-on Hisos, no alwan hay ampagsikahan lan gawen ay sarili lan kalabayan ya mangahampat ya bawbagay. Hi Pangino-on Hisokristo ya agla labay pinto-owen ay kowinta bato ya pinibatolan la. <sup>33</sup> Talagan peteg ta hay impaholat nin Diyos ay ombayri:

“Ha dogal ya an-ingaten Siyon ay igwà koy bato ya pibatolan nin tawtawo. Habaytoy bato ay makapipatomba konla. Piro hay tawoy tompel kona ay ahè mareng-ey nin banà ha pantotompel na.”

## 10

<sup>1</sup> Pawpatel, ampakahangaren ko boy an-ipanalangin ko ha Diyos ya hay Kawkahodiyo ko ay malibri dayi ha kasalanan emen aghila parosawan nin Diyos. <sup>2</sup> Ampaptegan ko ya masyadoy pagmalasakit lan makahonol ha Diyos, piro alwan tamà ya pangingintindi la nin tongkol ha panhohomonol kona; <sup>3</sup> ta agla labay intindiyan ya paraan nin Diyos no pangno ibilang nin Diyos nin hay tawo ay mahampat. Pinagsikapan lan gaw-en ha sarili lan pamamaraan ta agla labay honolen ya pamamaraan nin Diyos. <sup>4</sup> Hay kawkapanogo-an ay pina-anggawan ni Panginoon Hisokristo, ta balang miha ya tompel kona ay ibilang nin Diyos nin ayin kasalanan.

### *Hay kalibriyan ay para ha kaganawan*

<sup>5</sup> Ombayri ya hinolat hin hatò ni Moysis no pangno ibilang nin Diyos nin hay tawo ay mahampat: “Hay tawoy makahonol ha kawkapanogo-an ay homonol ya peleg nan angkabiyay, ta ha ombayro ay magkama-in yan biyay ya ayin anggawan.” <sup>6</sup> Piro hay pangibilang itaman nin Diyos nin mahampat ya tawo ay banà ha pantotompel. Kayà ma-in ombayri ya pagkahalità: “Agmo halita-en ha sarili mo ya, ‘Hinoy mako ha katatag-ayan ha kama-inan nin

Diyos nin mangwa koni Pangino-on Hisokristo ta gitan ya bayri ha babon lotà?’ <sup>7</sup> Agmo simpri halita-en ha sarili mo ya, ‘Hinoy mako ha dogal nin nikati ha lalè lotà nin mangwa koni Pangino-on Hisokristo ta biyayen na yan oman?’ ” Ahè maghalità nin ombayro ta hi Pangino-on Hisokristo ay nakoyna bayri nin nag-in tawo biha nati boy nabiyay oman. <sup>8</sup> Tongkol bayri ay ma-in nakaholat ya ombayri: “Hay balità ya nangibat ha Diyos ay maparah mon ma-intindiyan boy pinto-owen ta anti ana ha nakem mo boy an-ibalità mo.” Habayti ya balità ya an-iaral nawen ay balità ya tongkol ha pantotompel koni Pangino-on Hisokristo. <sup>9</sup> No itapat mon halita-en ya hi Apo Hisos ay Pangino-on boy leseb ya nakem mon ampinto-o nin biniyay yan oman nin Diyos ay malibri ka ha kaparosawan; <sup>10</sup> ta an-ibilang nin Diyos ya hay tawo ay ayin kasalanan nin banà ha pantotompel na ya ampangibat ha nakem na, boy malibri ya nin banà ha pamapteg na nin hi Pangino-on Hisos ay Pangino-on na. <sup>11</sup> Ombayri ya nakaholat ha Kaholatan nin Diyos: “Hinoman ya antompel kona ay ahè ma-lihan alagà ya pantotompel na.” <sup>12</sup> Hay Diyos ay ahè ampamili nin tawtawo, mag-in Hodiyo o alwa, ta hiya ya Diyos ya Pangino-on nin kaganawan boy ampangingangalo yan mambin kahampatan ha kaganawan ampakirawat kona; <sup>13</sup> ta nakaholat ha Halità nin Diyos ya ombayri: “Hinoman ya makirawat ha Pangino-on nin ilibri ya ha kasalanan ay malibri ya.”

<sup>14</sup> Piro pangno ipakirawat nin tawtawo ha

Pangino-on nin ilibri na hila no ayin hilan pantotompel kona? Pangno hila tompel kona no agla et nalengè ya tongkol kona, boy pangno la malengè no ayin mangibalità konla? <sup>15</sup> Pangno nin magkama-in mangibalità konla no ayin mangihogò nin makon mangibalità konla? Hay nakaholat ya Halità nin Diyos ay ombayri: “Pagkaliliga nin tawtawoy makapalateng nin ampangi-aral nin Mahampat ya Balità.”

<sup>16</sup> Piro alwan kaganawan nakalengè nin Mahampat ya Balità ay ninto-o, ta maski hi propita Isayas ay ombayri ya hinalità hin hatò: “Pangino-on, hinoy ninto-o ha an-i-aral nawen?” <sup>17</sup> Kayà ha panlelengè nin tawtawo ay ampagkama-in hila nin katetpel ha nalengè lay in-aral ya tongkol koni Pangino-on Hisokristo.

<sup>18</sup> Piro warì ahè nakalengè ya Hawhodiyo? Ahè ma-arì nin agla nalengè ta ombayri ya impaholat nin Diyos:

“Hay balità ya an-i-aral la ay na-i-abot ana ha kaganawan dogal ha babon lotà.”

<sup>19</sup> Ombayri et ya mihay pastang ko: warì ahè na-intindiyan nin Hawhodiyo? Hin hatò et ay ombayri ya hinolat ni Moysis ya hinalità nin Diyos konla:

“Mangilibri ko nin alwan Hawhodiyo emen manag-ilì kawoy Hawhodiyo. Manambay ako nin tawtawoy ayin tinandà emen kawo mamahang kongko.”

<sup>20</sup> Hi Isayas ay makhaw ya nakem nin naghaltà et nin ombayri ya hinalità nin Diyos ya tongkol ha alwan Hawhodiyo:

“Hiko ay natanda-an nin hatoy ahè ampipagsikap nin makatandà kongko. Hila ya ahè ampipagpastang no hino ko ay hila ya pinangipatanda-an ko no hino ko emen hila malibri.”

<sup>21</sup> Piro hay hinalità nin Diyos ya tongkol ha Hawhodiyo ay ombayri: “Ampagsikapan kon papakaraniyen ya tawtawoy anhomombalang kongko boy mangatyà ya nakem, piro agla ko antanggapen.”

## 11

*Hay pangingangalo nin Diyos ha aw-inalalak ni Israyil*

<sup>1</sup> Hay pastang ko ay ombayri: intakwil warì nin Diyos ya tawtawo na? Ahè! Hiko mismo ay Israylita ya inapopò ni Abraham ta lahi ako ni Binhamin ya miha ha Aw-israylita. <sup>2</sup> Hay Aw-israylita ya pinili nin Diyos nin pagtawo na pa-ibat hin hatò ay agna intakwil. Warì agmoyo tandà baytoy nakaholat ha Kaholatan nin Diyos ya tongkol koni propita Ilyas? Hi Ilyas ay naki-ilgo ha Diyos ta an-iriklamo na ya gawgawà nin Aw-israylita, ya wana, <sup>3</sup> “Pangino-on, hay pawpropita mo ay pinatipati la boy hay aw-altar mo ay hinira-hirà la. Ha kaganawan anhomonol komo ay hikon bongat ya natilà boy ampagsikapan la ko et nin patyen.” <sup>4</sup> Piro ombayri ya intobay nin Diyos koni Ilyas: “Alwa mon mimiha ya anhomonol kongko, ta maski malakè ya anhomamba ha ribolto ni Ba-al ay ma-in et piton libo katawo ya ahè anhomamba

bayro, ta an-i-atap ko hila para hila ay pagtawo ko.”

<sup>5</sup> Ombayro et simpri hapa-eg. Ma-in et ongnoy Israylita ya pinili nin Diyos ya intilà na banà ha kahampatan ingangalo na konla. <sup>6</sup> Pinili na hila nin banà ha kahampatan ingangalo na konla, alwan banà ha panggawà la nin kahampatan; ta no banà ha panggawà la nin kahampatan ya pamili konla nin Diyos ay agana ka-ilanganen ya kahampatan ingangalo nin Diyos. Piro alwan ombayro.

<sup>7</sup> Hapa-eg, anya awod ya mahalità tamo ya tongkol bayri? Hay aw-inalalak ni Israyil ya ayin kanayon no alwan Hawhodiyo ay ahè imbilang nin Diyos nin hila ay mahampat maski anhangaren lay mag-in hilan ombayro. Ahè nangyari konla ta banà ha katya-an nin nakem la ay pina-olayan hila nin Diyos. Piro ma-in ongno konla ya pinili nin Diyos. Hila baytoy imbilang nin Diyos nin mahampat. <sup>8</sup> Ombayri ya nakaholat ha Halità nin Diyos:

“Hay nakem la ay pinatyà nin Diyos emen aghila maka-intindi; kayà angga hapa-eg panaon, maski mabaha la boy malengè lay kaptegan nin Mahampat ya Balità ay agla ma-intidiyan.”

<sup>9</sup> Ha Halità nin Diyos ay ma-in et ombayri ya nakaholat ya hinalità ni Ari Dabid ya tongkol konla:

“Pangino-on, hay ampahimala-an la ay habayto dayi ya pakahagpan konla. Mali ya pangingintindi la ha kawkapanogo-an; kayà habaytoy pamarosawan konla.

10 Pareglemen mo dayi ya panenegteg la emen aghila makakit. Padya-dya-an mo hila nin emen pagdya-dyà nin tawoy ampamaba nin pagkabiyat.”

11 No ombayro awod, anyay mangyari ha Aw-israylita? Toloyan hilayna warì itakwil nin Diyos banà ha agla pantompel? Ahè! Banà ha kasalanan ya agla pantompel ay nagkama-in nin kalibriyan ya alwan Hawhodiyo. Ombayroy ginawà nin Diyos emen hay Hawhodiyo ay mipanag-ili ha alwan Hawhodiyo emen hila mipantompel nin bilang ha alwan Hawhodiyo.

12 Hay kasalanan nin Hawhodiyo ay hay agla pantompel. Banà bayro, hay alwan Hawhodiyo ha maski ay rin dogal ha babon lotà ay nagkama-in nin kahampatan ya ikalibri la ha kasalanan. Piro lano ay malaké ya Hodiyo ya mipantompel; ha mangyari ana bayto ya ombayro ay lalò magkama-in nin kahampatan baytoy alwan Hawhodiyo.

### *Tongkol ha kalibriyan nin alwan Hawhodiyo*

13 Habayti itaman ya labay kon halita-en komoyon alwan Hawhodiyo. Hiko ay pinili nin Diyos nin mag-in hogò ya mangaral komoyo. Habayti ya ombayri ya sirbisyo ay inggawà kongko nin Diyos; kayà ampangataw-anan kon gaw-en. 14 Hay bara-nan nin panggawà ko nin ombayro ay emen mipanag-ili ya kawkapara kon Hodiyo. Ha ombayro ay ma-in pag-asan malibri ya ongno konla. 15 Hay pangitakwil nin Diyos ha Hawhodiyo ay emen magkama-in nin pamakisondò ha Diyos ya alwan Hawhodiyo.

Piro hay Hawhodiyo ay tanggapen oman nin Diyos ta mangoman hilan tempel kona. Habayto ay ahè makwan ihipen ta hay pangyayari konla ay emen ha nikati ya biniyay oman. <sup>16</sup> Hay ka-ogali-an tamon Hawhodiyo ay ombayri: ha nilotò ya tinapay ya mihay bekley ya minasay arina ay mihay getget tinapay ya an-igwà tamo ha Diyos. Ombayro man, hay natilà ay ikon et simpri nin Diyos. Hi Abraham ay ka-alimbawa-an nin hatoy mihay getget tinapay boy hay aw-inalalak na ay ka-alimbawa-an nin hatoy natilà ya pinangetgetan. Hi Abraham ay tawo nin Diyos; kayà hay aw-inalalak na ay ikon simpri nin Diyos. Alimbawà itaman ha mihay po-on kayo. Hi Abraham ya kowinta yamot ay ikon nin Diyos; kayà hay aw-inalalak na ya kowinta hawhanga ay ikon simpri nin Diyos.

<sup>17</sup> Hapa-eg, no pinotoh ya onгно ha hawhangan tanaman ya kayoy olibo ya ayin kanayon no alwan aw-inalalak ni Abraham, ta hikawo ya alwan Hawhodiyo ya kowinta hawhanga nin kayoy olibo ya balang ay intompang nin pabiyayen do ha pinotoy hawhanga nin tanaman ya olibo ay tomibay kawo. Emen kawo ha peteg hawhanga ya ampagkama-in nin yatek ya ampangibat ha yamot. <sup>18</sup> Kayà agmoyo pagmalhayen ya Hawhodiyo ya kowinta peteg hawhanga ya pinotoh. Ihipen moyo ya alwan hikawo ya ampambin biyay ha kowinta yamot. Hay yamot ya ampambin biyay komoyo.

<sup>19</sup> Piro maka ma-in alwan Hawhodiyo ya maghalità nin, “Mas kayin ma-alagà ta pinotoh

hila biha hikayi ya intompang.” <sup>20</sup> Peteg pa bayto, piro kowinta pinotoh hila nin banà ha agla pantompel ha Diyos. Hikawo itaman ay manatili nin banà ha pantotompel moyo. Kayà agmoyo ipagmalhay ya sarili moyo no alwan paka-atap kawo; <sup>21</sup> ta maski nin Hawhodiyo ya talagan hanga ay ahè iningaw-enan nin Diyos nin pinotoh ha po-on. Kayà lalò na kawoynan ahè ingaw-enan nin potohen.

<sup>22</sup> Bayri tamo makit no pangno mangingangalo ya Diyos boy no pangno ya kahigpit nin mamarosa. Mahigpit ya pamarosa na ha Hawhodiyo ya ahè ampipantompel kona. Mahampat ya itaman komoyo no manatili kawo ha kahampatan na, piro no ahè ay potohen na kawo itaman. <sup>23</sup> Hay Hawhodiyo ya kowinta hawhanga ya pinotoh nin Diyos ay tanggapen oman nin Diyos no agla patya-en ya nakem la nin ahè tompel kona, ta magawà nin Diyos nin kowinta ma-itompang na hilan oman do ha po-on ya pinamotohan na konla. <sup>24</sup> Hikawo ya alwan Hawhodiyo ay kowinta hawhanga nin kayoy olibo ya balang. Pinotoh kawo ha talagan po-on moyo biha ingkambyan intompang nin pabiyayen ha po-on nin peteg tanaman ya olibo. Piro hay Hawhodiyo ya peteg hawhanga ay lalò ma-itompang ha talagan po-on ya pinamotohan konla.

*Tongkol ha pangingangalo nin Diyosha kaganawan tawo*

<sup>25</sup> Pawpatel koy alwan Hawhodiyo, labay kon ipatandà komoyo baytoy ahè pon impatandà hin

hato emen hay sarili moyo ay agmoyo ipagmal-hay ha Hawhodiyo. Ombayri bayto: ma-in onngo ha aw-inalalak ni Israyil ya ahè pon antompel banà ha katya-an nin nakem la. Piro magkama-in hilan katetpel lano ha mipantompel ana ya kaganawan alwan Hodiyo ya pinili nin Diyos. <sup>26</sup> Kaganawan inalalak ni Israyil ay mikalibri ta hay nakaholat ha Halità nin Diyos ay ombayri:

“Ma-in mangibat ha dogal ya an-ingaten Siyon ya Mapangilibri. Hay Hawhodiyo ya aw-inalalak ni Hakob ay patgenen na ha panggawà nin kala-etan. <sup>27</sup> Alihen koy kawkasalanan la ta habayto ay pangakò ko konla ya toparen ko.”

<sup>28</sup> Hay ahè pananggap nin Hawhodiyo ha Mahampat ya Balità ay nag-in hilan ka-away nin Diyos. Banà bayro, hay Mahampat ya Balità ay na-i-aral komoyon alwan Hawhodiyo. Ombayro man, hay Hawhodiyo ya pinili nin Diyos ay anlapiyen na banà ha pangakò na hin hato ha kawka-apo-apowan la; <sup>29</sup> ta ahè an-omanen nin Diyos ya nakem nan tongkol ha pangakò na konla boy pamili na konla nin biyan kahampatan. <sup>30</sup> Hin hato, hikawoy alwan Hawhodiyo ay ahè pon ampipantompel ha Diyos. Piro hay ahè pantompel nin Hawhodiyo ay habaytoy paraan nin hikawo ay iningalowan nin Diyos. <sup>31</sup> Hikawoy alwan Hawhodiyo ay ma-in hapaeg nin pantotompel ha Diyos. Hay Hawhodiyo itaman ay malakè ya panhomombalang ha Diyos. Piro no pangno kawo iningalowan nin Diyos ay ombayro hila itaman. Hila ay ingalowan nin

Diyos pantompel la kona.

<sup>32</sup> Pinaptegan nin Diyos ya kaganawan tawo mag-in Hodiyo o alwa ay makasalanan emen na ma-ipatanam konlan kaganawan ya pangingangalo na.

### *Hay pamoriyan ha Diyos*

<sup>33</sup> Hay kahampatan nin Diyos ha kaganawan tawo ay ahè mangaka-oboh, boy hay karonongan na boy tinandà na ay ahè makwan ihipen. Ayin tawoy magtandà no anyay labay gaw-en nin Diyos boy no pangno ya anggomawà. <sup>34</sup> Ombayri ya impaholat hin hatò nin Diyos:

“Wari ma-in tawoy magtandà nin pangingship nin Diyos? Wari ma-in ma-ari makawawali kona? <sup>35</sup> Wari ma-in tawoy makab-i ha Diyos nin anyaman ya pamalayan otang ya nakem kona nin Diyos?”

<sup>36</sup> Piro anhalita-en ko komoyo, hay Diyos ya pinangibatan nin kaganawan, boy hiya ya makapangyayari ha kaganawan. Kaganawan ay pinalsa nin Diyos emen kaganawan ay mamori kona. Amin.

## 12

### *No pangno homonol ha Diyos*

<sup>1</sup> Pawpatel, nakit moyoyna ya masyadoy pangingangalo kontamo nin Diyos. Kayà andawaten ko komoyo ya hay sarili moyo ay igwà moyo nin bo-ò ha Diyos emen agkawo makagawà nin kala-etan, no alwan hay magawà moyo ay makapakonsowilo ha Diyos peleg angkabiyay kawo. Ha ombayro, hikawo ay anhomamba

ha Diyos. <sup>2</sup> Agkawo maki-emen manggawà nin kala-etan ya anggaw-en nin tawtawoy ahè antompel ha Diyos bayri ha babon lotà, no alwan payagan moyo nin bayowen nin Diyos ya pangingihip moyo. Ha ombayro ay matanda-an moyo no anyay labay nin Diyos nin gaw-en moyo, hatoy mangahampat boy tamà ya gawgawà ya makapakonsowilo kona.

<sup>3</sup> Banà ha kahampatan pangingangalo nin Diyos ay inggawà na kongko ya katongkolan nin manorò komoyo. Kayà an-awoken ko ha balang miha komoyo ya agmoyo ipagmatag-ay ya sarili moyo, no alwan ipagma-aypà moyo ya kakayawan ya inggawà komoyo nin Diyos banà ha pantotompel moyo kona. <sup>4</sup> Hay nawini tamo ay malakè ya parti, piro hay gawà nin balang mihay parti nin nawini ay kahalako ha kanayon. <sup>5</sup> Ombayro itaman kontamo; maski malakè tamo ay emen tamon mimiha banà ha pamakilamo tamo koni Pangino-on Hisokristo. Balang parti ay nakakabit ha mimihay nawini.

<sup>6</sup> Hitamo ay ma-in kanyakayan kakayawan ya inggawà nin Diyos. Anyaman ya kakayawan ya inggawà na ay gamiten tamo nin ma-in kayosan. No hay kakayawan ya inggawà ha mihay tawo ay pangi-aral Halità nin Diyos ay gaw-en na kompormi ha pantotompel na. <sup>7</sup> No hay kakayawan ya inggawà kona ay pantotomambay ay tomambay ya. No hay kakayawan ya inggawà kona ay panonorò ay manorò ya. <sup>8</sup> No hay kakayawan ya inggawà kona ay mamakhaw nakem ay ombayroy gaw-en na. No hay

kakayawan ya inggawà kona ay pananambay ha panganga-ilangan nin kanayon ay manambay ya ha abot kaya nan itambay. No hay kakayawan ya inggawà kona ay pamama-alà ay pagmalasakitan nan gaw-en. No hay kakayawan ya inggawà kona ay mangingangalon gomawà nin para ha kanayon ay pakaliga yay gomawà nin ombayro.

<sup>9</sup> Pakatibolosen moyoy panlalabi moyo ha kanayon. Ka-inakitan moyoy kala-etan ta hay hangaren moyo ay kahampatan. <sup>10</sup> Milalabi kawo nin emen ha pamilalabi nin mipapatel. Gomalang kawo ha kanayon nin igit ha pangigalang la komoyo. <sup>11</sup> Pakahipeg kawo boy pakatibolosen moyoy nakem moyo nin magsirbi ha Pangino-on. <sup>12</sup> Pakaliga kawo ha an-asawan moyo koni Pangino-on Hisos. Pagte-ehan moyoy pamadyadyà komoyo boy sigisigi kawon manalangin ha Diyos. <sup>13</sup> Tomambay kawo ha panganga-ilangan nin kapara moyon nag-in tawtawo nin Diyos, boy pakahampat kawon mangistima nin sawsang-ili moyo.

<sup>14</sup> No ma-in ampamadya-dyà komoyo ay agmoyo awoken ha Diyos ya mipakala-et hila no alwan ipanalangin moyo ya ingalowan hila nin Diyos. <sup>15</sup> Makiligaliga kawo do ha mangama-in an-ikaliga; do itaman ha mangama-in kalele-an ay damayan moyo hila ha kalele-an la. <sup>16</sup> Mimamalasakit kawo. Agkawo magmalhay no alwan pakibagayan moyoy manga-aypà ya katayo-an. Agmoyo ipalagay nin hay sarili moyo ay pagkaroronong.

<sup>17</sup> No ma-in nanggawà komoyo nin kala-etan ay agmoyo ya gantiyen nin kala-etan. Sikapen

moyo nin hay gawgawà moyo ya makit komoyo nin tawtawo ay mahampat. <sup>18</sup> No ma-arì ay pakahampaten moyoy pamakilamo moyo ha kaganawan tawo. <sup>19</sup> Anlabiyen kon pawpatel, agkawo mangganti ha tawtawoy nanggawà komoyo nin kala-etan, no alwan pa-olayan moyoy Diyos nin manggantín mamarosa konla, ta ombayri ya nakaholat ya hinalità nin Diyos: “Hiko ya Pangino-on moyo ya gomanti nin mamarosa ha nipanggawà nin kala-etan.” <sup>20</sup> Hapa-eg, hay gaw-en moyo ay ombayri ya hinalità et nin Diyos: “No nabitil ya ka-away mo ay pakanen mo; no angka-angan ya ay pa-inomen mo. No ombayroy gaw-en moyo ay mareng-ey ya nin banà ha ginawà na komoyoy kala-etan ya ginanti moyo nin kahampatan.” <sup>21</sup> No ma-in nanggawà nin kala-etan ay agmoyo ipatalo ya nakem moyo nin manggawà ombayro, no alwan manggawà kawo nin kahampatan emen mapatalo ya kala-etan.

## 13

### *Pasakop ha mangama-in katongkolan*

<sup>1</sup> Balang tawo ay dapat pasakop ha ampipamoon, ta aghila nagkama-in nin katongkolan ya ombayro no aghila pinayagan nin Diyos. Hay pagkama-in lan katongkolan ay gawà nin Diyos. <sup>2</sup> Kayà hinoman ya tawoy angkomontra ha mangama-in katongkolan ay ha Diyos ya angkomontra, ta Diyos ya nangigwà nin katongkolan. Hay ombayroy tawo ya angkomontra ay ka-ilangan biyan nin kaparosawan.

<sup>3</sup> Hay ampipamo-on ay angkalimowan nin tawtawoy ampipanggawà nin kala-etan. Piro hay tawoy ampanggawà nin kahampatan ay ayin dapat ikalimo ha mangama-in katongkolan. No labay mon ahè malimo ha mangama-in katongkolan ay manggawà kan kahampatan emen la ka poriyen. <sup>4</sup> Honolen moyo hila ta hila ay ampagsirbi ha Diyos, boy anggomawà hila nin para ha ikahampat moyo. Piro no ampanggawà kawo nin kala-etan ay ma-in bara-nan nin malimo kawo konla, ta hila ay ma-in karapatan nin mamarosa. Mawmagsisirbi hila nin para ha Diyos; amparosawan lay ampipanggawà nin kala-etan. <sup>5</sup> Kayà dapat kawon pasakop konla. Alwan bongat nin hay pamasakop moyo ay banà ta labay moyon agkawo parosawan nin Diyos, no alwan habaytoy ombayro ay tamà gaw-en.

<sup>6</sup> Ka-ilangan et nin mamayad kawon bo-ih ta hay ampipamo-on ya ampipagsirbi nin para ha Diyos ay ampama-alà nin para komoyo. <sup>7</sup> Igwà moyo ha balang miha ya dapat kona. Mamayad bo-ih ha dapat pamayaran, gomalang ha dapat galangen, boy parangalan ya dapat parangalan.

*Hay dapat gaw-en ha kapara*

<sup>8</sup> Atapan moyon mangotang ha maski hino, piro no agmoyo ma-iwasan ay tampol moyon bayaran. Hay dapat moyon gaw-en ay manlabi kawo ha kapara moyo; ta hay tawoy ampanlabi nin kapara na ay kowinta ampakahonol ha kaganawan panogò nin Diyos. <sup>9</sup> No mahonol mo baytoy panogò ya labiyen moy kapara mo nin bilang panlalabi mo ha sarili mo ay emen

mon angkahonol baytoy pawpanogò ya, “Ahè mamabayi boy ahè makilalaki, ahè mamati nin kaparan tawo, ahè manakaw, boy ahè manakim.” Hay panlalabi ha kapara nin bilang panlalabi ha sarili ay kabo-o-an nin kaganawan panogò, <sup>10</sup> ta no anlapiyen moy kapara mo ay agmo ya mapanggaw-an nin kala-etan. Kayà ha panlalabi mo ay angkahonol moy kaganawan kapanogo-an.

<sup>11</sup> Ombayroy gaw-en mo ta hay ka-anggawan nin kaganawan ay maranina. Hay katamlaran gomawà nin para ha Pangino-on ay emen tawoy makatoloy; kayà mimata kawoy kowinta makatoloy ta gomawà kawo nin para ha Pangino-on. Hay kalibriyan tamo ay maranina. Mas marani hapa-eg kisa hin babayo tamo tinompel.

<sup>12</sup> No angkalabah anay yabi ta anhomawang ana ay tandà tamo ya maraninan homilà ya allo. No pangno angkalabah ya yabi ta anhomawang ana ay ombayro itaman nin malabah ya kadya-dya-an ya angkaranasan tamo. Kayà pakarayò tamo ha mala-et ya gawà ta manggawà tamon kahampatan. Ha ombayro ay kowinta anti tamo ha kahawangan ya dipinsa ha sarili tamo emen agtamo makagawà nin kala-etan ya kowinta karegleman. <sup>13</sup> Dapat tamon mag-in mahampat ta hay ihip tamo ay alwaynan emen ha karegleman ta nabayoyna. Kayà hay panaon moyo ay agmoyoyna sayangen ha pamakili-galiga ya ma-in kagolowan boy pamakilahingan, panggogomawà kala-etan ya tongkol ha pami-labayan nin babayi boy lalaki, panggogomawà ka-alayan, pami-a-away, boy pami-i-inggit. <sup>14</sup> Hi

Pangino-on Hisokristo ya payagan moyon mamoon komoyo. Agmoyo payagan ya sarili moyo nin manggawà mala-et ya anhangaren nin da-an moyon pagkatawo.

## 14

*No pangno makibagay ha tawoy makapey ya katetpel*

*(1 Korinto 8:1-10, 13)*

<sup>1</sup> Hay tawoy makapey ya katetpel ay tanggapen moyon pagkalamo. Agmoyo ya kolpyawen ha anyaman ya an-ipalagay nan tamà o alwa. <sup>2</sup> Alimbawà, hay tawoy makapey ya katetpel ay ampinto-o nin alwan tamà nin mangnà nin karni; kayà hay an-ikakan nan bongat ay golay. Piro hay tawoy makhaw ya katetpel ay alwan mala-et para kona ya mangnà nin maski anya. <sup>3</sup> Hay pangnà nin golay bongat nin hatoy makapey ya katetpel ay ahè pintasan nin hatoy ampangnà nin maski anya. Hato itaman ya ampangipalagay nin alwan mahampat ya mangnà nin karni ay agya mamintas ha pangnà nin maski anya nin hatoy ampinto-o nin alwan bawal ya mangnà nin maski anya; ta hay ampangnà nin karni o hatoy ahè ampangnà ay tinanggap nin Diyos nin banà ha pantotompel na. <sup>4</sup> Hino ka ya manosga ha alilà nin kanayon? Hay makapapteg no mahampat o alwa ya gawgawà nin alilà ay amo nan bongat. Ombayro ya Pangino-on boy aw-anak na. Kayan patibayen nin Pangino-on ya aw-anak na emen mag-in karapatdapat ya gawgawà la.

<sup>5</sup> Hay kanayon ya ampipantompel ha Pangino-on ay ampaghalità nin ma-in allo ya mas matampà kisa ha kanayon ya allo. Hay kanayon itaman ay ampaghalità nin hay kaganawan allo ay pariparihon matampà. Hay dapat gaw-en ay ihipen tamon mahampat no anyay tamà ya gaw-en tamo; alwan hatoy pagdodawan tamo bayto ya ombayroy bagay. <sup>6</sup> Hay tawoy ma-in aningilin ya allo ay an-ipakit nay panggogomalang na ha Diyos. Ombayro et simpri ha tawoy ampangan nin maski anya ya pamamangan, ta hay pamangan nan habayto ay an-ipagpasalamat na ha Diyos. Maski hay tawoy ma-in ahè angkamen ya pamamangan ay anggomalang simpri ha Diyos ta ampasalamat ya kona. <sup>7</sup> Kaganawan tamon ampipantompel ha Pangino-on, maski mati tamo o mabiyay ay ma-alagà ya pakonsowilowen tamo ya Pangino-on kisa sarili tamo, ta hay Pangino-on ya ma-in karapatan kontamo. <sup>8</sup> Peleg tamon biyay ay angkabiyay tamo para ha ikapori nin Pangino-on. No mati tamo ay para et simpri ha ikapori nin Pangino-on. Kayà ha biyay tamo o ha kamatyan tamo, hitamo ay ikon nin Pangino-on. <sup>9</sup> Habaytoy bara-nan nin nati hi Pangino-on Hisokristo boy nabiyay yan oman emen hiya ya mamoon ha nikati kateng ha ampikabiyay. <sup>10</sup> Antà ma-in komoyon ampanosga nin patel ha Pangino-on, boy hay kanayon komoyo ay ampanyamo-yamò nin patel ha Pangino-on? Hay makaba-alà nin manosga ay Diyos, ta kaganawan tamo ay omarap lano ha Diyos ta hosgawan na tamo. <sup>11</sup> Hay nakaholat ya hinalità nin Diyos ay ombayri:

“Hiko ya Diyos. Maski makakano ay angkabiyay ako. Kayà lano, kaganawan tawo ay manalimokod nin omarap kongko emen kaganawan ay mangamin nin hiko ya peteg Diyos.”

<sup>12</sup> Ha mangyari ana bayto, balang miha kontamo ay omarap ha Diyos ta halita-en nay kaganawan ginawà na peleg angkabiyay ya ha babon lotà.

*Agtamo mag-in bara-nan para maka-pagkasalananya patel tamo*

<sup>13</sup> Kayà agtamo manosga ha miha ta miha, no alwan anyaman ya gaw-en tamo ay ihipen tamo pon emen agtamo makagawà nin mag-in bara-nan nin magkasalanan ya patel tamo.

<sup>14</sup> Banà ha pamakilamo ko koni Pangino-on Hisos ay tandà ko ya ayin pamamangan ya katowà kanen. Piro no an-ipalagay nin hinoman ya ma-in pamamangan ya bawal kanen ay kasalanan para kona no kanen na bayto. <sup>15</sup> Agmo anlabiye ya patel mo no ampakakhitan moy nakem na ha pamangan mo nin pamamangan ya an-ipalagay na nin bawal kanen. No ikakapey pantotompel nin patel mo ya mangan ka nin pamamangan ya an-ipalagay na nin kasalanan ya mangan nin habayto ay agka mangan ta banà kona ay nati hi Pangino-on Hisokristo. <sup>16</sup> Maski an-ihipen mon tamà baytoy ginawà mo, piro pamintasan komo itaman nin kanayon ay agmo isigi nin gaw-en.

<sup>17</sup> Kontamon angkasakopan nin pamomo-on nin Diyos ay alwan ma-alagà no anyay kanen tamo boy inomen tamo. Hay ma-alagà ay mag-in mahampat ya pag-o-ogali tamo, ma-in

pamisosondò, boy ma-in tamon kaligawan ha panggogomawà kontamo nin Ispirito nin Diyos. <sup>18</sup> No ombayro ya pagsisirbi tamo koni Panginon Hisokristo ay mapakonsowilo tamo ya Diyos boy galangen tamo nin tawtawo.

<sup>19</sup> Kayà hay pagsikapan tamon gaw-en ay hatoy bawbagay ya makab-i nin katinekan boy makapatibay nin katetpel nin kawkalamowan tamo.

<sup>20</sup> Hay inilibri nin Diyos ay agmoyo panggawan nin anyaman ya makahadlang nin ikakhaw katetpel na. Peteg nin ayin pamamangan ya an-ibawal kanen; piro no makapagkasalanan itaman ya patel tamo ay alwan mahampat no mangan tamo nin pamamangan ya para kona ay kasalanan kanen bayto. <sup>21</sup> Hay matampà tamon gaw-en ay agtamo mangnà nin karni, minom nin alak, o gomawà nin maski anyay mag-in baranan nin makapagkasalanan ya patel tamo.

<sup>22</sup> Piro no an-hipen mo nin alwan kasalanan ya mangan nin maski anya ay tamà bayto, piro agmoyna halita-en ha kanayon ta hikan bongat boy Diyos ya magtandà nin ombayro. Maliga ya tawo no ayin yan tobayen ha anggaw-en na, ta ha ka-hipan na ay tamà gaw-en bayto. <sup>23</sup> Piro hinoman ya ampangan ta habaytoy angkanen na ay ampagdodawan na no mahampat o alwa ya pamangan na nin habayto ay alwan tamà, ta hay pamangan na ay agna angkasigoro ya tamà mangan nin habayto. Anyaman ya anggaw-en tamo ta agtamo angkasigoro nin tamà gaw-en bayto ay kasalanan ta ginawà nin alwan banà ha pantotompel.

# 15

## *Alwan sarili tamo ya pakonsowilowen tamo*

<sup>1</sup> Hitamoy mangakhaw ya katetpel, pagpasinsyawan tamo baytoy mangakapey ya katetpel. Alwan sarili tamon ikakonsowilo ya ihipen tamo.

<sup>2</sup> Gaw-en tamoy bawbagay ya makapakonsowilo ha kanayon emen tomibay ya pantotompel na.

<sup>3</sup> Mahampat ya ombayroy gaw-en tamo ta hi Pangino-on Hisokristo ay ombayroy ginawà ya agna pinakonsowilo ya sarili na. Hay nakaholat ha Halità nin Diyos ya hinalità ni Pangino-on Hisokristo ha Diyos ay ombayri: “Hay paghalità la komo nin kala-etan ay hiko ya ampaghalitan la.”

<sup>4</sup> Anyaman ya nakaholat hin hato ha Halità nin Diyos ay para ha ikatoto tamo; ta hay Halità nin Diyos ay ampakab-i kontamo nin kapasinsyawan magte-eh nin kadya-dya-an, ampakapakhaw nin nakem tamo, boy ampakab-i kontamo nin pag-asa ha an-ihandà kontamo nin Diyos.

<sup>5</sup> Hay pagkama-in kapasinsyawan boy kakhawan nakem ay banà ha panggogomawà nin Diyos. Kayà an-awoken ko ha Diyos ya pagmimihawen nay kanakeman moyo nin manowad koni Pangino-on Hisokristo <sup>6</sup> emen mangapimimiha kawon mamori ha Diyos ya Tatay ni Pangino-on tamon Hisokristo.

## *Hay Mahampat ya Balità ya in-aralha alwan Hawhodiyo*

<sup>7</sup> No pangno kahampat ya pananggap komoyo ni Pangino-on Hisokristo ay ombayro kahampat ya gaw-en moyon pananggap ha miha ta miha emen mapori ya Diyos. <sup>8</sup> Anhalita-en ko komoyo

ya hi Pangino-on Hisokristo ay nako bayri nin manambay konnawen Hawhodiyo emen maipakit ya hay Diyos ay tapat nin tomopad ha impangakò na ha kawka-apo-apowan nawen Hawhodiyo. <sup>9</sup> Hay bara-nan et nin pamako bayri ni Pangino-on Hisokristo ay emen hay alwan Hawhodiyo ay mamori ha Diyos banà ha pangiangalalo na konla; ta ha Halità nin Diyos ay ombayri ya nakaholat ya hinalità ni Pangino-on Hisokristo ha Diyos:

“Hiko kateng alwan Hawhodiyo ay mamori komo. Magkanta ko nin pamomori ha ngalan mo.”

<sup>10</sup> Ma-in et ombayri ya nakaholat ha Halità nin Diyos:

“Hikawoy alwan Hawhodiyo, makiligaliga kawo ha tawtawoy pinili nin Diyos.”

<sup>11</sup> Ombayri et ya pagkahalità:

“Hikawoy alwan Hawhodiyo, poriyen moyoy Diyos. Kaganawan tawo ay mamori kona.”

<sup>12</sup> Ombayri simpri ya pagkahalità ni propita Isayas ya hay antokoyen na ay hi Pangino-on Hisos:

“Hi Dyisi ay makapi-alalak nin mama-alà ha alwan Hawhodiyo. Hiya ya pag-asa la nin mangilibri konla.”

<sup>13</sup> Hay Diyos ya ampangibatan pag-asa tamo ay mamnò dayi komoyo nin kaligawan boy katinekan ha pantotompel moyo kona. Ha ombayro ay lalò kawon magkama-in nin pan-omasa kona banà ha kapangyariyan nin Ispirito nin Diyos komoyo.

*No antà ombayri ya hinolat ni Pablo*

<sup>14</sup> Pawpatel ko, tandà ko ya hikawo ay ponò nin kahampatan, hostoy tinandà moyo ya tongkol ha pantotompel ha Diyos, boy ma-in kawon kakayawan mi-a-aral. <sup>15</sup> Ombayro man, bayri ha holat ko ay hinokaw koy nakem ko nin maghalità komoyo nin tongkol ha ongnoy bagay ya labay kon ipapanemteman komoyo. Ginawà ko bayti ta Diyos ya nambi kongko nin habayti ya pribilihyo <sup>16</sup> ya pagsisirbi koni Pangino-on Hisokristo nin mangi-aral nin Mahampat ya Balità ha alwan Hawhodiyo. Ha pangangaral ko konla ay emen akon pari ya ampagsirbin mangipakarani konla ha Diyos. Hay Diyos ay mangonsowilo konla ha panggogomawà nin Ispirito nin Diyos ya nangibokod konla.

<sup>17</sup> Banà ha pamakilamo ko koni Pangino-on Hisokristo ay ma-in akon katoynongan mangi-pagmalhay nin habayti ya sirbisyo ko ya para ha Diyos. <sup>18</sup> Ayin akoynan kanayon ya an-ipagparangalan no alwan hay pananambay kongko ni Pangino-on Hisokristo emen hay alwan Hawhodiyo ay homonol ha aw-aral nin Diyos. Hay anggamiten kon pamahonol konla ay paghahalità ko boy gawgawà ko, <sup>19</sup> boy harihari ya papag-ispantawan ya angkagawà ko. Hay kakayawan kon manggawà nin ombayri ay banà ha Ispirito nin Diyos ya anggomawà kongko. Kayà ha kaganawan dogal ya nilako ko pa-ibat ha siyodad nin Hirosalim angga ha Iliriko ay tapat kon an-i-aral ya Mahampat ya Balità ya tongkol koni Pangino-on Hisokristo. <sup>20</sup> Hay Mahampat ya

Balità ay ampagsikapan kon i-aral ha dawdogal ya ayin et nakalengè nin tongkol koni Pangino-on Hisokristo. Agko labay mangaral ha dawdogal ya nilakoyna nin kanayon ya nangaral. Hay baranan nin ombayro ay agko labay mangibangon ha impondar nin kanayon. <sup>21</sup> Ha Halità nin Diyos ay ma-in ombayri ya nakaholat:

“Hatoy ahè et nakabalità nin tongkol kona ay makabalay kona. Hatoy ahè et nipampakalengè nin tongkol kona ay malengè layna boy ma-intindiyan ya tongkol kona.”

*Balak ni Pablo nin manibaw ha siyodad nin Roma*

<sup>22</sup> Habaytoy pangaral ko ha kanayon ya dawdogal ya baranan no antà pirmi nin angkantalà ya pamako ko bahen. <sup>23</sup> Piro hapa-eg ha nayari anay pangangaral ko bayri ay makalako koyna bahen ta naboyot anay panaon nin labay kon mako bahen. <sup>24</sup> Ha pamako ko ha nasyon Ispanya ay labay kon magdaan bahen emen ako makapakilengew komoyo nin amò ya pana-on boy matambayan moyo ko ha pamako ko bayro. <sup>25</sup> Piro hapa-eg ay mako ko pon ha siyodad nin Hirosalim nin mantan tambay ha pawpatel bayroy nag-in tawtawo nin Diyos. <sup>26</sup> Habayti ya tambay ay na-ibat ha ampipantompel ha Pangino-on do ha probinsyan Masidonya boy Akaya. Nangapikakayari-an lan igwà ha manga-irap ya Hawhodiyo ya nag-in tawtawo nin Diyos ya anti do ha Hirosalim. <sup>27</sup> Maski alwa hilan Hawhodiyo ay hay towà lan

mambi ha Hawhodiyo, ta banà ha Hawhodiyo ay napalamo hila ha ingangalo ya inggawà nin Diyos ha Hawhodiyo. Kayà hapa-eg ay nararapat lan balayen otang ya nakem ha pawpatel lay Hawhodiyo ha pambi la nin tambay.

<sup>28</sup> No na-i-atel koyna bayti ya tambay ha pawpatel bayro ha Hirosalim ay magdaan ako bahen komoyo pamako ko ha nasyon Ispanya.

<sup>29</sup> Tandà ko ya panlomateng ko bahen ay maliga tamo ta hay gitan ko ya itorò ko komoyo ay kaganawan kahampatan ya nangibat koni Pangino-on Hisokristo.

<sup>30</sup> Banà ha pantotompel tamo koni Pangino-on Hisokristo boy banà ha panlalabi ya inggawà kontamo nin Ispirito nin Diyos ay an-awoken ko komoyo ya tambayan moyo ko ha panalangin.

<sup>31</sup> Ipanalangin moyo ya malibri ko ha tawtawoy ahè ampipantompel ha Pangino-on do ha probinsyan Hodiya, boy ipanalangin moyo et ya habayti ya tambay ya gitan ko ay handà tanggapen nin bibiyan ko ya nag-in tawtawo nin Diyos do ha siyodad nin Hirosalim.

<sup>32</sup> No kalabayan nin Pangino-on baytoy an-ipanalangin moyo kona ay maliga koy lomateng bahen boy ikaliga ko ya pamipipikit tamo. <sup>33</sup> Manatili dayi komoyo ya Diyos ya ampangibatan nin katinekan tamo. Amin.

## 16

### *Pangongomosta*

<sup>1</sup> Mako bahen hi Pibi ya patel tamoy babayi ya ampanambay ha gropon mangama-in katetpel ha Pangino-on do ha banowan Singkriya. Hiya

ay an-irikominda ko komoyo. <sup>2</sup> Panlomateng na bahen ay tanggapen moyo yan mahampat ta ombayroy nararapat nin pananggap moyo ha nag-in tawtawo nin Diyos. Tambayan moyo ya ha angka-ilanganen na ta malakè anay natambayan na boy kateng hiko ay natambayan na.

<sup>3</sup> Ikomosta moyo ko koni Prisila boy koni Akila ya mita-ahaway kalamowan kon ampagsirbi koni Pangino-on Hisokristo. <sup>4</sup> Ha pananambay la kongko ay hinomobò hila ha kamatyan nin mangilibri kongko ha tawtawoy labay mamati kongko. Masyadoy pasasalamat ko konla boy napasalamat et konla ya kaganawan gropon alwan Hawhodiyo ya mangama-in katetpel ha Pangino-on.

<sup>5</sup> Ikomosta moyo ko et ha gropon mangama-in katetpel ha Pangino-on ya ampititipon ha bali ni Prisila boy Akila. I-abot moyo et ya pangongomosta ko koni Ipinito ya anlabiye ko. Hiya ya ka-ona-onawan nananggap koni Pangino-on Hisokristo do ha probinsyan Asya. <sup>6</sup> Angkomostawen ko et hi Mariya ya mahipeg gomawà nin para komoyon ampipantompel ha Pangino-on. <sup>7</sup> I-abot moyoy pangongomosta ko koli Androniko boy Honya ya Kawkahodiyo koy kapariho kon napiriso. Hila ay balaybalay nin hawhogò boy ona hila kongko nin tinompel koni Pangino-on Hisokristo.

<sup>8</sup> Halita-en moyo koni Ampliyato ya angkomostawen ko ya. Anlabiye ko ya banà ha pantotompel nawen ha Pangino-on. <sup>9</sup> Halita-en moyo et koni Orbano ya kalamowan kon

ampagsirbi koni Pangino-on Hisokristo ya angkomostawen ko ya kateng hi Istakis ya anlabiyaen ko. <sup>10</sup> Ipakihalità moyo et koni Apilis ya balay-balay ha katapatan koni Pangino-on Hisokristo ya hiya ay angkomostawen ko. Angkomostawen ko et ya pamilya ni Aristobolo. <sup>11</sup> Hi Hirodyon ya Kahodiyo ko ay angkomostawen ko simpri, boy angkomostawen ko baytoy ampipantompel ha Pangino-on ya pamilya ni Narsiso.

<sup>12</sup> Ikomosta moyo ko et koni Tripina boy koni Triposa ya ampipanggomawà ya para ha Pangino-on. Hi Pirsida ya anlabiyaen kon patel ya malakè anay nagawà ya para ha Pangino-on ay angkomostawen ko. <sup>13</sup> Hi Ropo ya talagan anhomonol ha Pangino-on ay angkomostawen ko kateng nanay na ya bilang kon sarilin nanay. <sup>14</sup> Angkomostawen ko et hi Asingkrito, Pligonti, Hirmis, Patrobas, Hirmas, kateng kawkalamowan lay pawpatel. <sup>15</sup> Komosta hi Pilologo, hi Holya, hi Niryo kateng patel nay babayi, boy hi Olimpas boy kaganawan kalamowan lay nag-in tawtawo nin Diyos.

<sup>16</sup> No ampangapititipon kawo ay ipakit moyoy pamilalabi moyon ampipantompel koni Pangino-on Hisokristo. Kaganawan bayrin gawgropon mangama-in katetpel koni Pangino-on Hisokristo ay ampangomosta komoyo.

*Tawtorò ni Pablo ha tawtaga Roma ya ampipantompel ha Pangino-on*

<sup>17</sup> Pawpatel ko, an-awoken ko komoyo ya pagatapan moyo baytoy tawtawoy ampangibatan

nin pamikakampiyan moyo. Ha ombayroy ampangyari komoyo ay angkomapey ya pantotompel moyo, ta ampagsikahan la kawon homalibokot ha intorò komoyo ya tongkol koni Pangino-on Hisokristo. Atapan moyo hila <sup>18</sup> ta alwan hi Pangino-on Hisokristo ya ampagsirbiyan la, no alwan ampagsirbi hila emen mapasasà ya sarili la. Hay tawtawoy mapipinto-owen ay angkaloko la banà ha kagalingan lan mag-ilgo boy mangabor-abor. <sup>19</sup> Hay tongkol ha kahampatan nin panhohomonol moyo koni Pangino-on tamon Hisos ay nabalita-an nin kaganawan. Banà bayro ay angkatowà ako komoyo. Hay labay ko ay mag-in kawon maronong ha kahampatan piro mag-in kawon emen ayin tinandà ha kala-etan. <sup>20</sup> Diyos ya ampangibatan nin katinekan. Agana maboyot ay ipatalo nayna komoyo hi Satanas.

Hi Pangino-on tamon Hisos ay mangingangalo dayi nin mambin kahampatan komoyo. <sup>21</sup> Hi Timotiyo ya kalamowan kò kateng Kawkahodiyo ko ya hili Losyo, Hason, boy hi Sosipatro ay ampangomosta komoyo.

<sup>22</sup> Hiko hi Tirsyo ya pinaholat ni Pablo nin habayti ya holat ay ampangomosta simpri komoyo ta antompel ako itaman ha Pangino-on.

<sup>23</sup> Angkomostawen kawo simpri ni Gayò. Hiko hi Pablo ay ampakipa-iri ha bali na boy bayri ampititipon ya gropo nin kaganawan mangama-in katetpel ha Pangino-on. Hi Irasto ya tisoriro bayri ha siyodad boy hi Kowarto ya patel tamo ay ampangomosta komoyo. <sup>24</sup> Hi Pangino-on

Hisokristo ay mangingangalo dayi nin mambin kahampatan komoyo. Amin.

<sup>25</sup> Poriyen tamo ya Diyos. Hiya ya ampamakhaw nin pantotompel moyo ha Mahampat ya Balità ya an-i-aral koy tongkol koni Panginon Hisokristo. Habayti ya Mahampat ya Balità ya ahè pon impatandà hin hato; <sup>26</sup> piro hapa-eg ay impatandà ana nin Diyos ta hay tongkol bayri ay impaholat nayna ha pawpropita na. Hay ayin kamatyan ya Diyos ya nangimanda nin habayti ya Mahampat ya Balità ay itorò ha tawtawo ha maski ayin dogal emen kaganawan ay tompel boy homonol bayri. <sup>27</sup> Ayin anan kanayon ya maronong no alwan Diyos. Poriyen hi Panginon Hisokristo ta ha ombayro, mapori ya Diyos. Amin.

**Hay halitá nin Diyos hay kawkanta boy  
kawkahalita-an (The New Testament Psalms  
and Proverbs)**

**Sambal, Botolan: Hay halitá nin Diyos hay kawkanta  
boy kawkahalita-an (The New Testament Psalms and  
Proverbs) New Testament+**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Botolan Sambal

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

---

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source  
files dated 29 Jan 2022

062b5b5e-5dc7-52fd-b99b-efadb471edf5